

Na Dan državnosti, 25. junija, sta Rafaelova družba in župnija Podbrezje odkrila spomenik pisatelju-beguncu Karlu Mauserju. Foto: Marija Avguštin

KAREL
MAUSER
1918 - 1977
PISATELJ

Duhovno življenje

Momenti s slovesnosti odkritja spomenika Karlu Mauserju v Podbrezjah. Koncelebrirani sv. maši je sledil kulturni program na farnem vrtu. – Foto Marija Avguštin

UVODNIK

VLADAR ZGODOVINE

MARKO KREMŽAR

Večkrat je slišati, da je Bog vladar zgodovine. Navadno pride ta stavek iz krščanskih ust, a ne vedno kot izraz resnične in globoke vere. Bliže kot veri je lahko upanju, ki je na meji brezupa, celo v generaciji, katera je bila priča razpadu imperija, zamišljenega za stoletja in kako je kljub malodušju zrasla sredi Evrope država Slovenija. Dogaja se nam kakor ljudem, ki so videli čudež pa se sprašujejo, če je res.

Mnogim kristjanom, ki verujejo, da je v zadnjem stoletju Bog res posegel v tek zgodovine, se je po prvem navdušenju spet vzbudil neizpovedan dvom. Svet se ni izboljšal, novo poganstvo postaja uradna vera lahkomišelnega sveta, kristjani rastemo morda po številu, nikakor pa ne po gorečnosti, in druga verstva, celo najbolj primitivna malikovanja, se vračajo in širijo. Ali smemo upati, da bo božja roka tako, kot je ustavila krivo vero marksizma in razgnala velike duhovnike komunizma, zavrla tudi val uživanjaželjne brezbriznosti in nihilizma? Kristjani navadno ne dvomimo, da je to mogoče, a ker vemo, da meljejo božji mlinci počasi, postajamo malodušni, češ da smo brez moči in da se bodo stvari spremenile nekako same po sebi, ko pride čas. Misel, da je Bog vladar zgodovine, ki bi nam morala dajati samozavestnega poguma, nas večkrat polni z grenkim pa hkrati tudi udobnim občutkom nemoči, ki nas zapira v tesnobno negibnost in ima kaj malo opraviti z resnično vero.

Ko gledamo, kako drsi svet okrog nas v vedno globljo razpuščenost, se čutimo brez moči. Kaj naj storim, poedinec potopljen v vrtinec brezglavih množic, mogočnih medijev in krivih prerokov, za izboljšanje sveta, kaj za svojo lastno rešitev? Polašča se nas občutek, da doživljamo čase, ki

nimajo para v zgodovini, da v standariziranem globalnem svetu izginjajo, skupaj z občutkom za greh, celo nekoč na videz varni predeli in se pogrezajo v močvirje tudi otoki, ki jih zmede preteklih stoletij niso prizadele.

Kot navadno, so tudi tokrat taki občutki, porojeni iz zavesti ogroženosti, varljivi. Pretresi, ki jih doživljamo, so lahko novi po svojem obsegu, a se v bistvu ne razlikujejo od zablod in težav, ki so nekaka stalnica v zgodovini božjega ljudstva in ki nam bi lahko bile poznane že iz branja Svetega pisma.

Prav na začetku zgodovine odrešenja najdemo primer, v katerem so prisotne prvine tudi novodobnih preizkušenj.

Abrahamov vnuk, Jakob, je imel veliko družino, ki je v malem že predstavljala vse rodove nastajajočega izraelskega ljudstva. Kot beremo v prvi Mojzesovi knjigi, v 37. poglavju, pa so njegovi sinovi sklenili umoriti enega svojih bratov, a so ga potem iz pohlepa prodali za sužnja. Razlog za ta zločin je bilo najprej ljubosumje, ker je oče Jakob ljubil sina Jožefa, ki ga je imel z Rahelo, 'bolj ko vse svoje sinove' (1Mz 37,3). Drugi razlog sovraštva je bila zavist in sicer ne le, ker mu je oče podaril 'dolgo suknjo', kakršne ostali niso imeli, marveč tudi, ker jih je Jožef prekašal v razumnosti. Razlagal je sanje, česar drugi niso znali. Res je bil Jožef tudi sam malo kriv, da so ga bratje mrzili, ker se je s svojo bistrostjo pred njimi rad ponašal (1Mz 37,7). Tretji nagib za zločin nad bratom pa je bil pohlep. Prodali so ga za dvajset srebrnikov (1Mz 37,28).

Če je bil Kajnov umor brata Abela, o katerem govori ista Mojzesova knjiga v 4. poglavju, sicer

tudi zločin iz ljubosumja in zavisti, pa je bil to vendarle osebni greh, storjen po posamezniku nad posameznikom, med tem ko predstavlja zlo dejanje Jakobovih sinov nad bratom, kolektiven zločin večine nad posameznikom; lahko bi rekli, večine nad manjšino. Zanimivo, da je v obeh primerih prva in neposredna posledica zločina – laž. Kajnov »ne vem«, na božje vprašanje, »kje je tvoj brat«, se ponovi v povečani obliki v prikrievanju zločina Jožefovih bratov. Ker so v to dejanje zapleteni v večji ali manjši meri vsi, zahteva njegovo prikrievanje sodelovanja vse generacije. V ta namen »zakoljejo kozla ter pomočijo Jožefovo suknjo v kri« (1Mz 37,31), da tako z zlaganim 'dokazom', na podlagi 'dejstev', prepričajo očeta, da je Jožefa »požrla divja zver« (1Mz 37,33).

Ta, prvi kolektivni zločin, ki ga opisuje Sveto pismo, prizadene skoraj vse člane izvoljenega ljudstva in bi bil sam na sebi dovolj, da bi prav zaradi tega prekrizal načrte, ki jih je imel Stvarnik z Izraelom. Po človeško gledano je hudobija bratov, ki so zločin zamislili in izvedli, ter šibkost drugih, ki tega sicer niso odobraval, a tudi ne preprečili (1Mz 37,22), usmerila ves Abrahamov in Jakobov rod po Kajnovi poti. A zgodilo se je drugače.

Jožef, ki je bil prodan v tujino kot suženj, se je v Egiptu uveljavil in postal ne le faraonov namestnik, temveč upravitelj vsega egipčanskega gospodarstva. Ko je nastopila lakota v tistem delu sveta, je Jožef rešil svoje brate in s tem ves Izrael, da niso pomrli od lakote. A to je bilo mogoče le, ker se je zgodilo med njimi nekaj pomembnega. Vsi, ki so bili odgovorni za zločin nad bratom, so se tega s časom pokesali in v trenutku preizkušnje so skušali obvarovati Jožefovega brata Benjamina, sina Rahele, ter se zanj celo žrtvovati prav zato, ker so vedeli, kako je oče Jakob nanj navezan (1Mz 44,18). Jožef pa je ves čas ostal zvest očetovim naukom in svojemu rodu ter je bil zato zmožen bratom odpustiti krivico. Vse kesanje Izraelovih sinov bi ostalo brez sadu, če ne bi eden od njih ostal zvest Bogu, pa ne v varnem zavetju kake puščavske oaze, temveč sredi mogočnega poganškega sveta. Čez prepad, ki je zazijal na poti odrešenja, je bil zgrajen most zvestobe, kesanja in odpuščanja. Zgodovina odrešenja je spet našla svojo smer. Jakobov rod je od tedaj in za dolgo časa živel v Egiptu, kjer se je silno razmnožil, marsikaj pridobil, a polagoma tudi mnogo izgubil. Potreben je bil nov prerok, Mojzes, da je rešil svoj rod egipčanske pokvarjenosti in ga po štiridesetih letih očiščevanja v puščavi, privedel nazaj v domovino.

Pot do odrešenja je zaradi hudobije ljudi postala težja in bolj strma, a se ni pretrgala. Velikodušna zvestoba enega in zmožnost kesanja drugih sicer nista izničili starih krivic, nista odpravili posledic zlih dejanj, a sta jih prerasla. Bog je vladar zgodovine, katero pa piše svobodna volja ljudi, to je oseb, tako tistih, ki ga odklanjajo in delajo hudo, kakor teh, ki mu ostajajo kljub svojim slabostim in preizkušnjam zvesti.

Vendar so pota božje zgodovine, ki jih človek s svojo nestalnostjo spreminja v nerazumljive vijuge, vidna le iz perspektive časa. Ne Jakob, ne njegovi sinovi in ne vnuki je niso mogli zaznati, ker so hodili po njej. Popotnik, ki stopa po neznani deželi, ne ve, kaj ga čaka, kaj skriva naslednja vzpetina. Včasih se čuti varnega, ker ga spremlja množica, drugič začuti svojo nemoč in se mu zdi, da je na poti sam. So časi, ko ljudstva prisegajo zvestobo, pa so časi velikih odpadov, pa tudi pretresov in kesanja, vedno pa je čas upanja, dokler ostaja sredi množice manjšina, pa čeprav le nekaj družin, ki je zvesta. Človeka lahko prevzame kdaj občutek osamljenosti in tesnobe, a če vztrajno hodi v smeri, ki mu je bila razodeta, je lahko gotov, da v resnici ni nikoli sam, ker se pomika po stezi, katere smer je zarisal Oče, Vladar zgodovine.

ITALIJANI PREŽIVLJAJO POČITNICE PO SAMOSTANIH

Redovniki in redovnice, ki so odprli vrata svojih samostanov, tudi tistih s klavzuro, omogočajo mladim in družinam, da se udeležujejo njihovih dnevni opravi in molitev, poleg tega, da se zanimajo za njihove probleme in jih duhovno orientirajo.

»V teh časih, ko gresta molitev in preišljevanje neopazno mimo«, sestre avguštinke samostana v Lecceto pri Sieni nudijo to priložnost, je povedala mati Sofia. Gostje smejo prisostvovati molitvam redovnic in nekatere celo prosijo, da jim ti pomagajo pri ročnem delu z lesom, s katerim vzdržujejo svoj samostan.

Marijansko svetišče v Oropi, zgrajeno v italijanskih Alpah 1200 metrov visoko, je eno od najimpozantnejših bivališč, kamor se vsako leto za teče okoli 36 tisoč ljudi.

Tudi benediktinci, ki imajo med svojimi dolžnostmi sprejemanje gostov, sprejemajo v svojem samostanu v Siaco v pokrajini Lazio turiste in jim dovolijo, da se udeležujejo dnevni molitev ter gregorijanskega petja.

DUH - DUŠA CERKVE

TOMÁŠ ŠPIDLÍK

Sveti Pavel primerja Cerkev telesu. Telo mora biti živ organizem, imeti mora eno samo dušo, ki ga združuje. Toda kako v eni sami duši združiti svobodne, individualne ljudi? Pogosto beremo splošne izraze, ki izražajo edinost kakšne družbe. Pravimo, denimo, da imajo frančiškani duha svetega Frančiška ali da duh kakšnega velikega misleca živi v njegovih privržencih. Tako pravimo tudi, da imajo verni kristjani Kristusovega duha. Toda če bi bilo to treba razumeti samo v tem splošnem pomenu ali, kot ga imenujemo, 'moralnem', bi bila Cerkev družba kot vse druge, ne bi bila pravo telo.

Ko rečemo, da Kristusov Duh živi v Cerkvi, namreč ne gre samo za skupno prepričanje, za skupno držo. V tem primeru je Kristusov Duh resnična, živa sila: Sveti Duh. On se je spustil na apostole, ki so bili zbrani v Jeruzalemu na binkoštni dan (Apd 2).

V preprostem katehetskem pouku moremo razložiti to skrivnost na naslednji način. Po tradicionalnem nauku grških očetov je kristjan sestavljen iz treh prvin: telesa, duše in Svetega Duha. Zadnji je kot »duša naše duše«. Telo vsakogar od nas je drugačno. Isto velja za duše, vsakdo ima svojo. Toda tretja prvina, Sveti Duh, je ista v Petru, v Pavlu, v Tomažu itd. Je torej duša, skupna vsem, ki verujejo v Kristusa.

-Tako opravlja funkcije, podobne tistim, ki jih duša opravlja v telesu posamičnega človeka. Ustvarja edinost, oživlja posamezne organe, organizmu daje rast. V encikliki Pija XII. Corpus mysticum beremo: »Kristusovemu Duhu je treba kot nevidnemu počelu pripisati dejstvo, da so vsi deli telesa zedinjeni med seboj in s svojo plemenito Glavo (Kristusom).«

Ali želimo iz te resnice izpeljati popolnoma konkreten zaključek? Neki turist je opazoval ljudi v Rimu na Trgu svetega Petra. Čakali so kratek papežev nagovor in blagoslov med nedeljsko molitvijo Angelovega češčenja. Turist, ki ni veroval, je vprašal nekega drugega: »Kaj imajo ti ljudje tukaj skupnega s papežem? Pripada drugemu narodu, njegov govor le malo razumejo ali pa ga sploh ne. In tudi med seboj se ne poznajo. Mar ni slepilo verjeti, da so zedinjeni med seboj?« Neki vernik mu je

pravilno odgovoril: »Imamo istega Svetega Duha.«

DOGMATIČNI IN EKUMENSKI ZAKLJUČKI TEH RESNIC

Duša oživlja telo, vendar je zedinjena tudi s telesom. Ločitev telesa in duše je smrt posameznika. Nekaj podobnega se izkaže tudi v življenju Cerkve. Njena duša je Sveti Duh. Njeno telo so različni 'udje' s svojimi različnimi funkcijami: papež, škofje, duhovniki, redovniki in redovnice, vse Božje ljudstvo, to je, krščenci, ki živijo v edinosti, tudi zunanji in uradni, s svojimi pastirji.

Skozi ves srednji vek se je Cerkev borila proti krivoverstvom, ki so želela ločiti dušo od telesa Cerkve. Wycliffovi privrženci so se pohujševali nad življenjem nekaterih cerkvenih dostojanstvenikov, niso mogli razumeti, kako da morejo biti grešniki udje svete Cerkve (tudi mi pravimo, da je Cerkev sveta, vendar prav zaradi tega, ker posvečuje grešnike, ko jih sprejema v svoje telo). Ker ne vemo, kdo je svet in kdo ni, so trdili, da je prava Cerkev nevidna. Zunanja Cerkev pa naj bi bila 'Satanova sinagoga'. Katoličani so očitno branili edinost med dušo in telesom, med vidno ustanovo Cerkve in Svetim Duhom, ki jo oživlja.

Tako se je rodilo resno vprašanje: ali se morejo rešiti tisti, ki brez svoje krivde na zunaj ne pripadajo katoliški Cerkvi? V teku zgodovine so na to vprašanje dali različne odgovore. Toda danes, po drugem vatikanskem koncilu, lahko zavzamemo modrejše stališče. Vemo, da je tudi v individualnem življenju duša v telesu, dokler človek živi. Vendar se zgodi, da dejanje, moč duše preseže telesno mejo, mero: koliko stvari počnemo na daljavo, s pogledom, s pismi, s sporočili itd. Vselej deluje naša duša, ki prebiva v našem telesu, in vendar ga presega. Na podoben način deluje tudi Sveti Duh. Posvečuje v Cerkvi in po vidni Cerkvi, vendar pa izliva svojo milost tudi 'na daljavo', na tiste, ki se telesu Cerkve pridružujejo, ne da bi se zavedali, vendar iskreno želijo dobro v obliki, ki jo poznajo. Katoliški ekumenizem je utemeljen v tem prepričanju.

V CERKVI DUH OBLIKUJE LJUDI PO KRISTUSU

Ob polnosti časov se je Odrešenik rodil od Svetega Duha in iz Device Marije, Bog se je pojavil v človeškem mesu. Toda njegovo rojstvo se skrivnostno podaljšuje skozi stoletja. Kristus se ponovno ponavzočuje po delovanju Duha in vloga Marije pripada Cerkvi. Na ta način teologi pravijo, da Duh Kristusa še naprej oblikuje v zgodovini. Kruh in vino preobraža v Kristusovo telo in kri, po besedah duhovnika v zakramentu pokore odpušča grehe in v splošnem v vseh zakramentih, v bogoslužju, v molitvah posvečuje ljudi in svet. Kako bi mogli nasledniki apostolov naobrtni nase Jezusove besede kdor poslušava vas, poslušava mene (Lk 10, 16), če v njihovih besedah ne bi bilo Kristusovega Duha?

Toda tudi preprosti verniki si zaslužijo naziv 'Božje ljudstvo' zaradi daru istega Duha.

Pri krstu se kot Božji otroci duhovno rodijo iz vode in Svetega Duha. V nekem starem obrazcu blagoslova krstne vode molijo to molitev: »Tej vodi, ki ste jo pripravili, da bi se v njej prerodili ljudje, naj Sveti Duh blagovoli podeliti rodovitnost, ko bo skrivnostno stopil vanjo. Iz tega božanskega vrelca bo prišla nova rasa (Božjega ljudstva), spočeta v svetosti, ki se je prerodila, da bi postala nova ustvarjenina.« Verniki so nosilci cerkvenega izročila.

Koncil vztraja pri izrazu, da Kristus po Cerkvi postaja viden skozi stoletja. Cerkvene strukture so človeške in snovne, vendar zato, ker jih oživlja Duh, postajajo vidno 'Kristusovo telo'.

PREOBRAŽA KOZMOS

Na gori Atos je bila neka šola za nabožne slikarje. Na koncu pouka je moral kandidat predložiti podobo kot dokaz svoje veščine. Tema je bila vselej ista: Gospodovo spremenjenje na gori Tabor. Izpit je imel točno določen cilj: slikar je moral dokazati svojo sposobnost, da sveta ne gleda s posvetnimi očmi, temveč tako, kot so ga gledali trije apostoli med spremenjenjem. Šlo je za videnje, ki je bilo kot vnaprejšnje okušanje prihodnjega sveta po vstajenju mrtvih.

Ko so duhovni pisci razlagali ta odlomek iz evangelija, so se spraševali: kaj se je spremenilo, ko so apostoli doživeli to razodetje? Ime 'spremenjenje' ni točno. Jezus ni izgubil svojega 'lika', svoje oblike. Ne bi bil več on, ne bi ga prepoznali. Vendar pa se je spremenila luč, On se je pojavil razsvetljen. Očitno tudi tega ne moremo razumeti v snovnem pomenu, kot bi stal pod žarometi. To je bila duhovna luč, ki je razsvetlila vse, kar je ustvarjeno, 'taborska luč', kot so jo imenovali bizantinski menihi. V tej luči so vse videli spremenjeno.

Ta luč je učinek Svetega Duha-Razsvetljevalca. O njej piše vzhodni teolog Vladimir Loski: »Zavest o polnosti Svetega Duha, dana vsakemu udu Cerkve v skladu s tem, kako visoko se je povzpela, povzroči, da izginejo teme

smrti, strah pred sodbo, peklensko brezno, ker usmerja poglede edino h Gospodu, ki prihaja v slavi. To veselje vstajenja in večnega življenja spremeni velikonočno noč v 'praznik vere', v katerem je vsakdo, četudi v kar najmanjši meri in le za trenutek, udeležen v polnosti osmega dne, ki se ne bo končal.«

Čudoviti pojavi, o katerih pripovedujejo žitja svetnikov, kažejo, da so bili svetniki že v stanju, ko so bili preobraženi od Duha, od koder lebdenja, bilokacije, nestrohnivost trupel. Predvsem pa postavlja izkušnja zrenja 'della contemplazione' askete pred resničnost, v katere upajo, to je, pred celoten 'poduhovljen' svet. Prihodnost ni preprosto pred nami, ampak je na določen način že del zgodovine, je vnaprej občutena, vnaprej dana v delež, že resnična.

Iz knjige *Ali poznaš Duha?*

CANBERRA – Avstralski minister za zdravje

Tony Abbott je napovedal, da bo katoliška Cerkev ustanovila telefonsko svetovalnico za nosečnice. Vodila jo bo cerkvena dobrodelna ustanova Centenare, stroške pa bo prevzela država. Tako upajo zmanjšati število splavov. Avstralski minister je praktičen katoličan.

TEREZIJA

Deteta Jezusa

1873 – 1897

1. oktober

Louis Martin in Zeligue Guerin, oče in mati današnje godovnjakinje Terezije Deteta Jezusa, sta v mladih letih oba hotela iti v samostan. Pa je Bog njuni življenjski poti vodil tako, da sta se prekrizali. Poročila sta se in imela sta devet otrok, dva dečka in sedem deklic. Dečka sta umrla v nežni mladosti, od sedmih deklic jih je pet izbralo redovniški poklic: štiri so bile karmeličanke, med njimi tudi Terezija; ena pa je vstopila v družbo sester Marijinega obiskanja. Vse so dočakale visoko starost - razen Terezije. Bile so skromne in preproste; med drugim se niso hotele udeležiti slovesnosti, ko je bila njihova najmlajša sestra leta 1925 v cerkvi sv. Petra v Rimu slovesno razglašena za svetnico. Teče postopek, da bi med blažene in svetnike uvrstili tudi njene vzorne starše.

Oče naše svetnice Louis Martin je bil po poklicu urar. Naselil se je v Alençonu, mestu v Normandiji, kjer je spoznal osem let mlajšo Zeligue Guerin, ki je imela čipkarsko delavnico, njena želja pa je bila, da postane redovnica v družbi usmiljenih sester sv. Vincencija Paveškega. Leta 1858 sta se poročila in nadaljevala vsak svojo obrt. Leta 1860 se jima je rodila prva hčerka Marija.

Devetemu otroku, ki je prišel

na svet 3. januarja 1873. sta po božna starša dala ime Françoise-Therese (Frančiška Terezija), vendar jo bodo vedno klicali le Therese ali Petite Therese (Mala Terezija).

Ko je bila mala Terezija stara kaka dva meseca, je zbolela in zaskrbljena mati jo je poslala v oskrbo pestrni na deželo, kjer je punčka okrevala. Leta 1877 je mama Zeligue umrla za rakom. Ob smrti je svojo družino priporočila v varstvo svojemu bratu, lekarinarju v mestu Lisieux, zato se je vdovec Louis nekaj mesecev pozneje s svojimi petimi hčerkami preselil v Lisieux, kjer se je naselil v ljubki pristavici, imenovani Les Buissonnets (Gričevje). V tej hiši je zorel redovniški poklic Terezije in še prej njenih sester. Konec maja leta 1887 je petnajstletna Terezija svojemu očetu razodela željo, da bi vstopila v karmeličanski samostan, v katerem sta že bili njeni sestra Pavlina in Marija. Oče je bil takoj pripravljen ustreči želji svoje »male kraljice«, kakor je rad imenoval svojo najmlajšo hčerko. Z njo se je boril, da bi prišla v samostan. Po pravilih strogega karmeličanskega reda ne sme v samostan nihče pred izpolnjenim dvajsetim letom - Terezija pa jih še petnajst ni imela! Terezija je

sklenila poskusiti vse, da se ji vrata Karmela odpro. Šla je celo k papežu Leonu XIII., ki ji je dejal: »Storite, kar bodo rekli predstojniki - če bo Bog hotel, boste prišli v Karmel.« 9. aprila 1888 je vstopila v karmeličanski samostan v Lisieuxu, kjer sta jo že čakali dve sestri. Petnajstletna redovnica je bila svojim redovnim sestram zgled v vseh krepostih. V samostanu je preživela devet let pod imenom »sestra Terezija Deteta Jezusa«. Zadnja štiri leta je bila voditeljica novink, s katerimi je imela zanimive pogovore o redovnem življenju.

Na veliki petek, 2. aprila 1896, je prvič izkašljala kri. To je bil jasen znak jetike, ki je bila do konca prejšnjega stoletja praktično neozdravljiva bolezen. Terezijo je čakalo še osemnajst mesecev hudega telesnega in duševnega trpljenja, kajti umrla je šele 30. septembra 1897. Leto dni so bili objavljeni njeni zapiski - slovita Povest duše. Glavna misel te knjige je: k Bogu pridemo po poti duhovnega otroštva. Za blaženo je bila razglašena leta 1923, za svetnico pa dve leti pozneje; tedaj je bila razglašena tudi za glavno zavetnico misijonov.

SILVESTER ČUK

Nameni

Apostolata molitve

ZA OKTOBER

SPLOŠNI: Da bi kristjani, ki so v položaju manjšine, imeli moč in pogum, da bi svojo vero živeli in jo vztrajno izpričevali.

Evharistija je srce krščanskega življenja in samo središče pastoralnega delovanja Cerkve. Združenost s Kristusom predstavlja neusahljivi izvir vseh elementov cerkvenega življenja: v prvi vrsti iz evharistije izhaja povezanost med verniki, njihova pre-

danost izpovedovanju in pričanju za evangelij ter goreča ljubezen do vseh ljudi, zlasti najmanjših in najbolj ubogih.

Ko je papež Benedikt XVI. junija 2005 nagovoril škofo nekaterih afriških držav, je poudaril, da položaj manjšine za katoličane pomeni poseben izziv, ki zahteva od Cerkve posebno gorečnost, da dobro in učinkovito vodi svojo čredo, obenem pa ostaja zvesta svojemu misijonskemu poslanstvu. Čeprav Podсахarska Afrika potrebuje še veliko duhovnikov, smo Bogu hvaležni za številne nove poklice

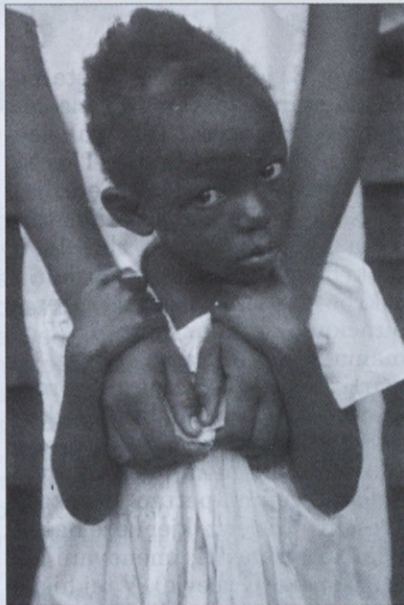
na tem območju. Pomembno je, da se ti mladi duhovniki razvijejo v može evharistije. Kot duhovniki so poklicani, da zapustijo vse in postanejo vedno bolj vneti čistilci Presvetega Zakramenta. Na ta način bodo mogli ljudi pritegniti k skrivnosti evharistije in miru, ki ga prinaša. Pripravljeni morajo biti na številne izzive. Svet, poln skušnjav, potrebuje duhovnike, ki bodo povsem predani svojemu poslanstvu in bodo znali z besedo in dejanjem izražati veselje in mir našega Gospoda in Odrašenika. Od njih se pričakuje, da se bodo popolnoma podarili službi drugim, tako kot se je Kristus.

Družinsko življenje je vedno bilo povezujoč element, značilen za afriško družbo. V domači Cerkvi, postavljeni na trdne temelje plemenitih vrednot družinskega življenja, se otrok najprej sreča z evharistijo kot središčem krščanskega življenja. Zaskrbljujoče je, da družino danes ogrožajo ločitve, abortusi, prostitucija, trgovanje z ljudmi in kontracpcijska mentaliteta, kar vse doprinaša svoj delež k razsulu spolne morale. Zato je potrebna molitev in naj nas pri tem podpira Gospodova obljuba: »Jaz sem z vami vse dni do konca sveta.« (Mt 28,19)

Benedikt XVI., Iz nagovora afriškim škofom 10. junija 2005

MISIJONSKI: Da bi bila misijonska nedelja prava priložnost, ki bi spodbudila poglobitev misijonske zavesti v vsakem krščenu.

Oktober je misijonski mesec in to zaradi misijonske nedelje, ki jo obhajamo vsako leto na predzadnjo nedeljo v oktobru. Ta nedelja naj bi poglobila misijonsko zavest v vsakem krščenu. Misijonsko nedeljo obhajajo tudi v misijonskih deželah. Ko se tam zbirajo ob oltarju, se na ta dan spominjajo, da morajo tudi sami delovati kot apostoli sredi svojega ljudstva in med predstavniki drugih plemen in rodov in narodov. Ko je pri maši darovanje, tudi oni zbirajo denar, ki ga pošljejo papežu, da ga razdeli za potrebe katoliških misijonov.

Prav pretresljivo je, ko misijonar opazuje svoje vernike, kako darujejo svoj dar za druge, še bolj potrebne kot so sami. Potrebe v misijonih so seveda izredno velike. Misijonske župnije potrebujejo mrežo ustanov in zgradb, ki ljudi povezujejo in zbirajo, pa naj bo to pri bogoslužju, v šolah, zdravstvenih ustanovah ali pri karitativni dejavnosti.

Misijonska nedelja nam pomaga širiti misijonska obzorja. Razširja področja, kamor seže naša molitev, ki prosi Božjega blagoslova na vse, ki z nami potujejo na tem našem planetu in s katerimi smo v naši dobi še bolj povezani kot so bili prejšnji rodovi. Sredstva družbenega obveščanja nas spreminjajo v veliko svetovno naselje.

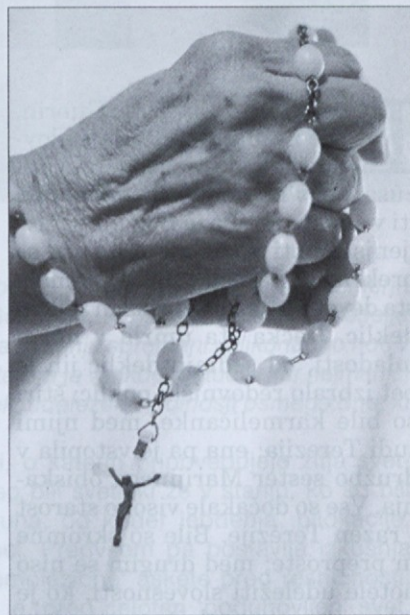
Misijonska nedelja je važen dan v cerkvenem letu. Uči nas dajati drugim pa tudi sprejemati spodbude in molitve drugih.

p. Jože Kokalj

SLOVENSKI: Da bi nam molitev rožnega venca izprosila pravi odnos do Romov, priseljencev, drugače mislečih in drugače verujočih.

Tujec sem bil in ste me sprejeli,« (Mt 25,35) pravi Sin človekov na sodbi ob koncu časov pravičnim. Od nekdan nas lahko vznemirjajo te besede, ki ne le da sprašujejo vest, tem-

več tudi narekujejo pot, ki jo mora prehoditi človeštvo do bolj bratske in solidarne, se pravi boljše družbe, ki bo temeljila na tem, za kar je človek pravzaprav ustvarjen: da bi ljubil in da bi bil ljubljen. Zato je naloga vseh nas postati tisti, ki sprejema tujca in kakorkoli drugačnega od sebe. Na tem mestu bi bilo trkanje na vest le z dejstvom, da bomo morda na njihovem mestu enkrat lahko tudi mi, povsem brezpredmetno. Način daj-dam, torej povrnitev uslug ne bi mogla pravilno delovati. Gre namreč za to, da smo pripravljeni svoje življenje razdeliti tudi z nekom, ki je drugačen od nas, pa zato nič manj sposoben ali dober

človek. Problem je le v tem, kako ga vidimo. Kot brata? Konkurenta? Sovražnika? Posedovalca? Ali kot nekoga, ki mu je življenje namenilo srečati se z menoj in oplemeniniti pot? Kot graditelja sprejemajoče, ne zgolj strpne družbe?

Pravični so torej tisti, ki tujcev, priseljencev in nasploh drugačnih od sebe v katerikoli stvari ne obsojajo, se jih ne otepajo in zaničujejo, temveč jih sprejemajo. Kakšna razlika z vsemi oblikami rasizma in nestrpnosti, ki smo jim priča v sedanjem času! Problem, ki ga Slovenci doživljamo v Romih, delavcih iz dežel bivše Jugoslavije in v zadnjem času tudi muslimanih,

nam lahko močno zbada vest. Saj vemo, vsak je že kdaj pomislil na manjvrednost teh ljudi, se ob njih vsaj zaničljivo nasmehnil, če jih že ni 'obdaril' s kakšnim izmed precej uveljavljenih pridevkov naše 'prijazne' družbe. Ti ljudje pa so ... naši bratje ... pravzaprav pojavljanje Kristusa v našem času in prostoru ... »*Tujec sem bil in ste me sprejeli.*« Smo te res sprejeli ... Gospod ...?

V njih nam daje Gospod posebno milost obogatitve. Misel, da bomo ob njih za kaj močno pri-krajšani, je močno privlečena za lase. Raje se spomnimo, koliko so in še bodo za nas ti ljudje stori-

li. In naša človeška dolžnost ljubezni, kolikor se je v njih zares udejanjila ... ljubezen, ki ničesar ne zahteva in samo daje ... Za tako ljubezen je človeško srce velikokrat premajhno in preslabotno. V njej se mora namreč upreti vsem negativno nastrojenim tokom družbe. Moč za to lahko najde le v Božjem naročju. Naj bo naša molitev za vse, ki jih težko sprejemamo, prošnja, da bi znali v vseh njih sprejemati Gospoda. Kajti »*kar koli ste storili enemu od teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili*« (Mt 25,40).

Marko Rijavec

TRPLJENJE JE ZDRAVILO ZA PRAVIČNE IN KAZEN ZA GREŠNIKE

13. poglavje

Pred leti smo že nekaj časa objavljali NAUK VELIKEGA CERKVENEGA UČITELJA SV. AVGUŠTINA o raznih temah iz duhovnega življenja. Ker so bili ti članki dobro sprejeti, bomo sedaj nadaljevali - upamo, da v veliko duhovno korist bralcem Duhovnega življenja.

Kristjan, nebeško seme, romar na zemlji, ki iščeš svojo domovino v nebesih in ki se hočeš pridružiti svetim angelom, skušaj razumeti, da si prišel na ta svet zato, da ga zapustiš. Živiš na svetu s pogledom uprtim v tistega, ki ga je ustvaril.

Naj te ne vznemirjajo ljubitelji sveta, ki bi hoteli za vedno ostati na njem in ki bodo, radi ali neradi, morali dvigniti svoje šotore. Ne daj se jim zapeljati in prevarati. Bridkosti tega sveta ne smejo biti zate kamen spotike. Nasprotno, živi pravično in služile ti bodo za preskušnjo. Prišlo bo trpljenje, a bo zate to, kar boš sam hotel: vaja v kreposti ali pa vzrok za obsodbo. Kakršnega te najde, takšno bo zate.

Trpljenje je kot ogenj. Če si zlato, te bo očistil tvoje nečistoče. Če te

najde kot slamo, te bo spremenil v pepel. Misli si ta svet kot zlatarjevo topilnico. Na majhnem prostoru se nahajajo tri reči: zlato, slama in ogenj. Tam se nahajajo pravični kot zlato, hudobni kot slama, trpljenje kot ogenj in Bog kot zlatar. Pravični, ki hvali Boga, je čisto zlato; hudobni, ki ga preklinja, je slama, ki se použiva. Isti ogenj enega očiščuje, drugega použiva, Boga, zlatarja, pa oba proslavljata.

V roki tako odličnega zlatarja se ne bo zgubil en sam drobec zlata med kupom slame. Koliko je slame in kako malo zlata! Toda ne boj se, zlatar je velik mojster, ker zna ločiti in očistiti, ne da bi se kaj zgubilo. Tebi pa, kdorkoli si že, ki poslušáš ne mene, ampak Boga, ki ti po meni govori, pravim: delaj dobro in prenašaj slabo. Dober moraš biti v notranjosti, kajti če nisi dober v notranjosti, sploh nisi dober. Bodi dober v notranjosti, prenašaj pa hudobne znotraj in zunaj.

Zunaj prenašaj krivoverca, prenašaj nevernega, prenašaj pa znotraj tudi slabega kristjana. Ko prenašaš nevšečnosti slabih, se znotraj jeziš in si ogorčen, kot da je že prišel čas mlačve. Ne, nisi še omlaten na skednju, mlatenje se nadaljuje. Dokler živimo od vere, je čas žetve in spravlanja snopov na skedenj. Misliš, da moreš biti čisto žito na skednju? Se motiš. Zdaj zdihuj na skednju, da se boš mogel potem veseliti v žitnici.

Prenašaj zatorej preskušnjo sredi hudobnih in ne govori mi: »Za mojo preskušnjo so resda potrebni hudobni, toda da bi bilo teh vsaj malo in dobrih veliko«. Ne govori tako, kajti ko bi bilo malo hudobnih, ne bi mogli nadlegovati mnogih. Če le malo pomisliš, boš videl, da če bi bilo dobrih veliko in hudobnih malo, bi se ti maloštevilni ne upali napadati mnogoštevilnih in če bi se res ne upali, potem bi dobri ne bili preizkušani.

Če je trpljenje ogenj, potem je sreča voda. Ogenj žge, voda pokvari. Dve enako nevarni reči: opekline trpljenja in pokvarjeno veselje. V stiskah in nesrečah tega sveta je blagostanje in veliko bogastvo voda. Pazi, da te ogenj ne použije in da te

voda ne pokvari. Bodi pogumen in prenašaj ogenj, ker si potreben peči, kot jo potrebuje ilovnata posoda, da v peči postane trda, potem ko je bila oblikovana. Posoda, ki je šla skozi ogenj, zdrži delovanje vode, če pa ni šla skozi ogenj, razpade in se spremeni v blato. Misliš, da Bog ravna s teboj neusmiljeno, ker hoče strditi, kar je oblikoval? Ni tako, kajti Bog je vedno Oče in te nikoli ne kaznuje, da bi te pogubil. Če te ne kaznuje, ko živiš slabo, tedaj je resnično njegova jeza velika. Z eno besedo: trpljenje na tem svetu je kazen nalagana od tistega, ki te hoče poboljšati, da ne bi bil primoran obsoditi v pogubljenje.

Če ne trpiš vdano preganjanj za Kristusa, se vprašaj, če si sploh že začel živeti ljubezen do Kristusa. Ko si Kristusa sprejel v svoje življenje, si vstopil v stiskalnico in moraš biti pripravljen, da boš izžet. Ne bodi suh, ker sicer ne bo nič soka iz tebe, ko boš iztisnjen. Rojen si bil, da živiš pod bičem. Dosti je, da si Adamov otrok, da se ne moreš rešiti tega bremena. Včasih grešniki niso kaznovani v tem življenju ali pa so manj kot drugi, ker obupajo, da bi dosegli končno plačilo. Ti pa, ki upaš na večno življenje, se moraš sedaj vdati v preizkušnje skladno s tistim rekom: **Sin moj, ne zgubi poguma pod Gospodovo pokoro in ne obupaj, ko se te pokara, kajti Gospod pokori, kogar ljubi in kaznuje sina, ki živi v njegovi hiši.**

Ta zakon je tako splošen, da od njega ni izvzel niti tistega, ki ni imel greha. Pripravi se zatorej na

preizkušnje ali pa se odpovej temu, da boš sprejet za božjega otroka. Če preizkuša vse tiste, ki jih sprejme za otroke, kako potem hočeš, da s teboj naredi izjemo? Če hočeš biti sedaj izvzet od težav, ne boš prištel v število njegovih otrok.

Gospod, podvrzi me vsemu trpljenju, kateremu me hočeš podvreči, da mi le ne bo manjkalo tvojega usmiljenja. Kaznuj me za mojo upornost, a ohrani mi dediščino. Ker dobro poznam tvoje obljube, se ne bojim kazni, bojim se le biti razdedinjen. Ker sem grešnik, kako se pritožujem nad tvojimi preskušnjami, ko gledam bičanega in ranjenega tvojega edinorojenega Sina, ki ni imel greha? Raje sem žrtev tvojega očetovskega biča, kot pa da bi poginil kot žrtev laskanja izdajalca. Kadar se podvržem zdravnikovemu zdravljenju in čutim ogenj njegovega posega ter rez njegovega noža, kričim, toda ne imej za mar mojih pritožb; Gospod, glej le na moje zdravljenje.

V svoje dobro ni bil uslišan sv. Pavel in v njegovo kazen je bila uslišana prošnja hudobnega duha. Prosil je sv. Pavel, da bi mu bilo odvzeto želo njegovega mesa, a ga nisi uslišal, temveč si mu rekel: **Zadosti ti je moja milost, kajti**

pogum se preizkuša v slabosti. Hudobni duh je prosil, da bi smel preizkušati Joba in si mu dovolil. Hudobni duhovi so prosili, da bi jim dovolil iti v čredo svinj in si jim dovolil. Uslišal si hudobne duhove, ne pa svojega Apostola, a one si uslišal v njihov posmeh, Apostola pa nisi uslišal v njegovo dobro. Tudi jaz sem vzdihoval pred teboj, Gospod, moj Bog, in me nisi uslišal. Toda, nespameten jaz! Zakaj sem vzdihoval? Za časno srečo, za zemeljsko dobro. Kdo pa me zagotovi, da bi ta sreča, ki sem si jo želel in jo s solzami prosil, ne bi bila vzrok moje pogube?

Res je, da me preizkušaš s trpljenjem, a to zato, da izprazniš čašo polno hudobije in jo potem napolniš s svojo milostjo. Sedaj živim od upanja, ker še nisem v posesti tega, kar upam. Toda da ne izgubim upanja, mi pomagaj s svojimi obljubami in me preizkušaš s trpljenjem, ki ga moram prenašati. Toda Ti si zvest in ne dovoliš, da bi bila preizkušnja večja od mojih moči, ampak storiš tako, da imam korist, ko mi daš moči, da jo premagam. Preizkušaj me v ognju trpljenja, a tako da ogenj ne bo zdobil, temveč le utrdil čašo moje slabosti.

Prevedla Ernest Hirschegger in
Lojze Kukovica

Vprašujete ODGOVARJAMO

LOJZE KUKOVICA

1 - Pogosto sem že slišal govoriti duhovnike, da mora biti naš odnos do Boga, kot odnos otroka do našega očeta in do Jezusa kot našega najboljšega prijatelja. Na žalost jaz kaj takega nikdar nisem čutil ali doživel. Je kaj narobe z mojo vero in z mojim odnosom do Boga, do Kristusa?

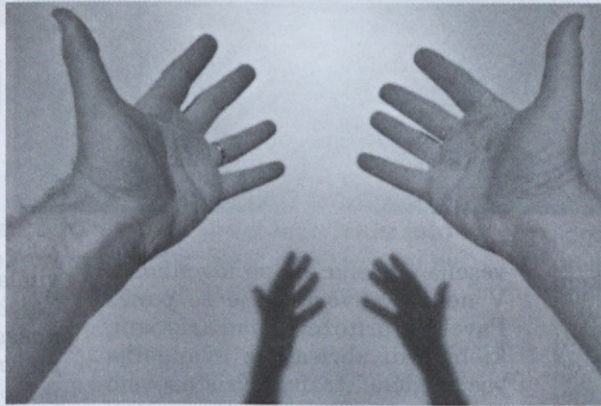
Verjetno vas bo moj odgovor presenetil in morda celo razočaral. Kadar kdo čuti Boga ali Kristusa, je to posebna mistična milost – torej poseben božji dar, ki ga ne moremo zaslužiti in ki ga Bog včasih človeku nakloni. Navadno pa tega nimamo. Zakaj? Ker je krščanska vera nekaj, kar presega naše čute in celo naš

razum. Vera je nekaj težkega, ker je pač treba verovati, ne pa izkustveno doživljati od Boga razodete resnice, ki presegajo vsako naše čutno spoznanje in vsako logično mišljenje. Nobena razodetih resnic ni proti razumu, jih je pa mnogo, morda celo večina, ki presegajo naravni razum. Vzemimo samo primer Evharistije. Vera in samo vera nas uči, da po posvečenju kruh ni več kruh, ampak Kristusovo živo telo; ne več vino, ampak Kristusova kri. To nam pove le vera, ne pa naši čuti in tudi ne naš razum. Tega se ne da izkusiti ne preveriti, ampak je treba le verovati. Vera nam v glavnem govori o nadnaravnih rečeh, ki jih ne naš razum in še manj naši čuti ne morejo preveriti. Isto velja za vse druge nadnaravne resnice. Ne morem na primer čutiti božje prisotnosti v sebi, tudi ne posvečujoče milosti, redno tudi ne učinkovitosti svoje molitve in seveda tudi ne učinkovitosti zakramentov. Kdor pričakuje, da bo te nadnaravne reči čutil ali pa z razumom preveril, lahko zaide v resno versko krizo.

Moramo se varovati, da si ne mislimo svojega odnosa do Boga preveč po človeško. Tako, na primer, vemo, da krščansko življenje obstaja v življenju z Bogom in navaja se nas, da se pogosto pogovorjamo z Jezusom. Uči se nas namreč, da krščanstvo obstaja v čim intimnejšem osebni prijateljstvu z njim, da moramo torej pogosto govoriti z njim in podobno. Brez dvoma je naš odnos do Boga, do Jezusa odnos dveh oseb med seboj, torej ne kakšen neosebni odnos, kot ga imamo na primer do stvari ali do kakšnega zakona. Tak osebni odnos je podoben, kot je med dvema človeškima osebamama, kot je odnos med očetom in otrokom ali pa med dvema prijateljskima, ni pa enak.

Če nam kdo reče: »Jaz se nisem še nikoli srečal z Jezusom in čeprav mu pogosto govorim, mi on ni nikoli odgovoril. Tudi nisem

nikdar čutil njegove prisotnosti.« Če bi mu na takšno njegovo govorenje odgovorili, da morda njegova vera ni zadosti osebna, močna in živa, lahko povzročimo v njem težko versko krizo, ker bo mislil, da nikoli ni imel prave vere ali pa da jo je izgubil. Ne, nadnaravnih realnosti, kot so realnosti naše vere, ne moremo čutiti in jih tudi z razumom ne dojeti. Kdor bi hotel čutiti vero, bi zapadel neke vrste izkustvenemu misticizmu, ki bi hotel nadomestiti verovanje vsaj z nekim čutnim izkustvom, kar bi bilo seveda popolnoma zgrešeno. Ne smemo zamenjati vere z vers-

kim izkustvom. Krščanski nauk in krščansko življenje temeljita na Kristusovi besedi, katero je treba sprejeti z vero, ne je pa čutiti. Torej vera, ne izkustvo!

S tem pa ni rečeno, da Bog ne da včasih komu kot svoj poseben dar tudi neke vrste izkustva sebe, svoje prisotnosti v nas ali svoje ljubezni do nas ali kakšnega drugega nadnaravnega dejstva. A to je vedno nekaj izjemnega in seveda zato tudi popolnoma nezasluzenega z naše strani. Kristjan veruje, ne ker kaj čuti ali razume, ampak samo zato, ker sprejme božje razodetje. Tako, kadar molim, vem, da me Bog posluša, čeprav mi ne odgovori. In ko prejmem sv. obhajilo, vem, da sem prejel Kristusa. To vem iz vere, ne pa iz izkustva. Verujem, ne morem pa tega izkusiti. In to velja za vse verske resnice. Smo kristjani, ker v božje razodetje verujemo, ne pa ker bi resničnost

razodetja izkustveno čutili ali pa razumsko mogli preveriti.

2 - Vtis imam, da se vera pogosto zelo poudarja, manj pa življenje po njej. Mar ni danes še posebej važno poudarjati bolj krščanske kreposti, zlasti ljubezen do bližnjega, ko je tudi pri kristjanih vedno več egoizma, manj pa se pomaga bližnjim v toliko potrebah, ki jih imajo.

Prav imate, ko pravite, da je veliko premalo solidarnosti in prave ljubezni do bližnjega tudi med kristjani. Zato Vam dam popolnoma prav, da je krepost ljubezni najodličnejša krščanska krepost, je pa vera prva krščanska krepost, kajti če te ni, tudi ljubezni ne bo.

Ko gre za naše zveličanje, ima vera prvo mesto. Tako je izjavilo najvišje cerkveno učiteljstvo na prvem Vatikanskem koncilu: »Začetek zveličanja za vsakega človeka je vera.« Ta nauk je povzet iz Svetega pisma. V pismu Hebrejcem je namreč rečeno: »Brez vere je nemogoče ugajati Bogu.«

Bogu moremo ugajati torej le, če vršimo dela, ki so v skladu z njegovo razodeto besedo. In gre za vero v Jezusa Kristusa in njegov nauk, ne pa samo za izpolnjevanje naravnega zakona in še manj za življenje po Mojzesovi postavi, ki je s Kristusom prenehala obvezovati.

Vse krščansko življenje temelji torej na veri. Med drugimi apostoli je Peter tisti, ki najbolj poudarja to resnico, ko prve kristjane opozarja, »naj bodo trdni v veri«. Vera je tista, ki uči kristjane, kakšno mora biti njihovo celotno življenje. Tako značilna je vera za kristjane, da so se Jezusovi učenci od vsega početka preprosto imenovali 'vernike' in je to oznaka, s katero se kristjani še danes, torej po 2000 letih tako imenujemo.

Velikokrat je tudi sam Jezus poudarjal vez med vero in večnim življenjem. V nekem govoru je

takole dejal: »Kdor veruje v Sina, ima večno življenje. Kdor pa ne veruje v Sina, ne bo videl življenja, ampak ostane nad njim Božja jeza« (Jn 3, 36). In tudi apostol Janez, ki sicer velja predvsem za apostola ljubezni in manj za apostola vere, zaključi svoj evangelij z naslednjimi besedami: »Te stvari sem napisal, da bi vi verovali, da je Jezus Kristus Sin Božji in da bi po veri imeli življenje v njegovem imenu« (20, 31).

Vsi evangelisti tudi pogosto pišejo, kako so Kristusovi čudeži imeli za svoj učinek povzročiti vero v ljudeh, ki so bile njihove priče. Tako da se je celo zdelo, da jih je Jezus delal predvsem zato, da bi zbudil vero v ljudeh. Zato tudi hvali tiste, ki se odprejo veri, medtem ko graja in pomiljuje one druge, ki se ji zapro. V vsem svojem apostolskem delovanju je Jezusova prva in v neki meri edina skrb, kako zbuditi v svojih poslušalcih vero, kajti od vere zavisi zveličanje. Tako da njegov najbolj ljubljeni apostol Janez povzame celotno Jezusovo učenje v naslednji stavek: »Božja zapoved je ta, da verujemo v njegovega Sina Jezusa Kristusa in drug drugega ljubimo, kakor nam je on ukazal. Kdor se drži njegovih zapovedi, živi v Bogu in Bog v njem« (1 Jn 3,23).

Vera torej in ljubezen! A prva je vera, čeprav je ljubezen odličnejša.

3 - Kadar berem v evangeliju ali pa slišim brati v cerkvi Kristusove besede »Kdor ne vzame svojega križa in ne hodi za menoj, ni mene vreden,« se kar ustrašim. Mar ni Kristusov nauk evangelij, torej 'veselo oznanilo'? Kako je potem treba razumeti njegov nauk o križu?

Poskusil Vam bom prinesiti vsaj nekaj luči o vprašanju, kaj je s križem v krščanskem življenju. Najprej je važno, da kristjani iskreno sprejememo evangeljski nauk, ki je v bistvu nauk

veselja. Veselja, ne pa lagodnosti. V nekem govoru se je že papež Pavel VI. pritoževal nad kristjani, ki bi radi zbrisali iz evangelija vse tragične strani o Kristusovem trpljenju in njegovi smrti ter ostali le pri evangeliju modrosti, lepote, miline, torej krščanstvo brez trpljenja in brez žrtev. Ne, evangelij je močna knjiga, za močne ljudi. Spet Pavel VI.: »Kristus je zahteven, Kristusova pot je ozka pot.«

Kristus tega tudi ni prikrival. Nasprotno, jasno in pogosto je govoril, da je treba »vstopiti skozi ozka vrata, kajti široka so vrata in prostorna je pot, ki vodi v pogubo in veliko jih je, ki jih hodi po njej. Ozka pa so vrata in tesna je pot, ki vodi v življenje, in malo jih je, ki jo najdejo« (Mt 7, 13). Pa še: Bog je Bog miru, Odrešenik je prinesel mir ljudem in evangelij je evangelij miru. In vendar je Kristus slovesno izjavil: »Ne mislite, da sem prišel zato, da prinesem mir na zemljo; nisem prišel, da prinesem mir, ampak meč. Prišel sem, da ločim sina od očeta, hčer od matere, snaho od tašče...« (Mt 10,34-35).

In svoj celoten nauk Kristus povzame v tole vabilo, pogosto ponavljano: »Če kdo hoče priti za me-

noj, naj se odpove sam sebi in vzame svoj križ ter hodi za menoj... in kdor ne vzame vsak dan svojega križa in ne hodi za menoj, ni mene vreden.« Ne gre torej za to, da človek kdaj pa kdaj kaj trpi za svoje zveličanje, ko hodi za Kristusom, ampak mora to delati 'vsak dan'. To mora biti kristjanovalno stalno razpoloženje, takorekoč njegova druga narava. Ne smemo torej odmisliiti križa iz svojega krščanskega življenja. Zato se tudi ne smemo čuditi, da so kristjani sprejeli za svoj simbol in ločilni znak prav križ.

Tako od vsega početka. Tega so se prvi kristjani učili seveda najprej pri Kristusu, a potem pa tudi pri njegovih najbolj zvestih učencih. Med njimi pri sv. Pavlu, ki je bil naravnost zaljubljen v križ, kot je videti iz njego-

vih lastnih besed: »Meni pa Bog ne da, da bi se hvalil, razen s križem našega Gospoda Jezusa Kristusa, po katerem je bil svet križan zame, jaz pa svetu.« Tako nas uči tudi krščansko ljudstvo z nepretrganim izročilom, ko časti in moli križ in ga je vzelo za znak in simbol svoje vere. Res je, da je človeštvo odrešil Kristus in ga odrešil s svojim križem. Toda, kot je lepo povedal sv. Pavel, tudi vsak od nas mora dopolnjevati z nošenjem svojih križev to, kar manjka Kristusovemu odrešenju. Ne, ker bi njega odrešilna smrt ne bila zadostna, ko je vendar neskončne vrednosti, ampak ker je pravično in primerno, da tudi odrešeni prispevamo nekaj k svojemu lastnemu odrešenju.

Zato se z žalostjo opaža, kako v današnji družbi polagoma izginja ne le pripravljenost za nošenje lastnih križev za Kristusom, ampak izginja celo simbol križa. Izginja iz hiš živih in izginja iz hiš mrtvih. Na vedno več pokopališčih naših mest se uvaja navada, da na grobovih ni več križev. Je prostor za vse drugo: za slike mrtvih, za rože in lučke, le za križ ni več prostora. In v naših hišah,

v hišah živih? Je lahko naleteti na kakšno sveto podobo, vedno težje je pa naleteti na križ. Kakšna lepa Marijina podoba še krasi večino krščanskih hiš, to zahteva že estetski čut, a imeti obešen križ, ni estetsko upravičeno. In če se kristjan sramuje imeti obešen na častnem mestu v svoji hiši križ, ali ni morda to zato, ker tudi v svo-

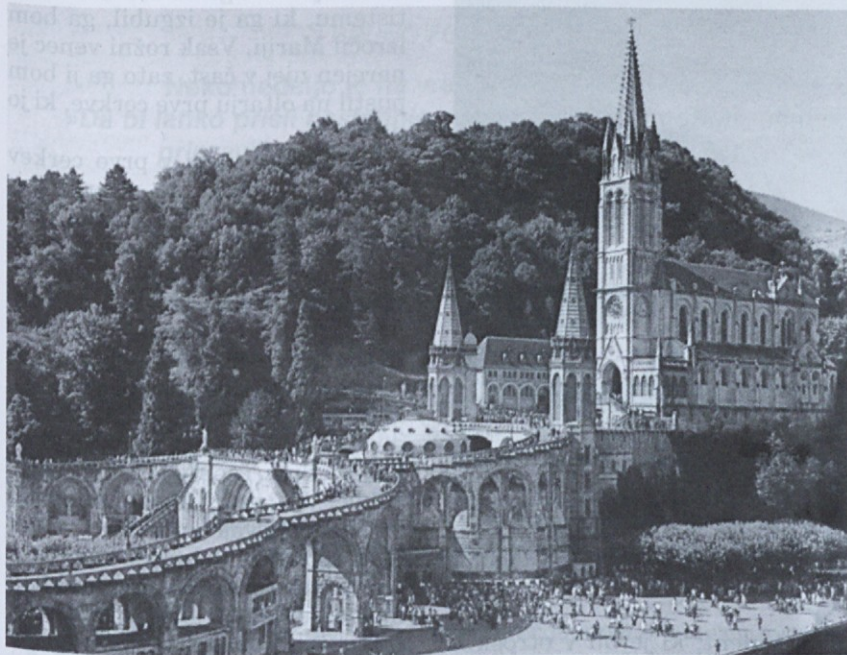
jem srcu ne veruje več v križanega Kristusa in v potrebo nositi svoje lastne križe za njim? Stara modrost namreč uči: kar se ne javlja na zunaj, tega tudi v notranjosti ni. Naj nam bo torej križ znak neizmerne ljubezni do Križanega, hkrati pa tudi opomin in vabilo za vsakdanjo hojo za Kristusom z lastnimi križi na rami.

LURD

je bil Marijina posest že pred njenimi prikazovanji

VITTORIO MESSORI

Prihodnjega 8. decembra bodo v Lurdu proglasili sveto leto v spomin na 150-letnico osemnajstih Marijinih prikazovanj sv. Bernardki Soubirous. Na sporedu so velike slovesnosti.

Verno ljudstvo se bo spominjalo skromnih začetkov, tistih v podnožju Pirinejev, pred očmi pa bodo imeli tudi veličastno baziliko, romarsko cerkev, ki je sedaj

najštevilnejše obiskana katoliška božja pot na svetu, kjer si zlasti Francozi in Italijani podajajo roko in kjer njena privlačnost stalno raste.

Od teh pet milijonov vernikov,

ki jo letno obiščejo, verjetno prav majhno peščico zanima, za kaj so nebesa, v katera seveda verjamejo, prav semkaj postavila ta sveti kraj. Je bilo to mesto torej zaznamovano? Je bil neki drugi Lurd pred sedanjim Lurdom?

Je namreč neka zgodba, vsa zavita v skrivnost, ki so jo pa odkrili pred kratkim, ko so ponatisnili neko knjigo iz leta 1928. Zgodba, ki je bila tako pozabljena, da je celo škof iz Tarbesa in Lurda - kakor sem ugotovil nekega večera, ko sem bil njegov gost v prijazni škofijski vili, ki je prav blizu votline prikazovanj - torej, da je poznal to zgodbo prav površno celo omenjeni škof mons. Jacques Perrier in je bil prepričan, da gre za legendarne tradicije.

V resnici pa ni tako. Zgodovinska zgodba je popolna in je shranjena v arhivih, ki so vsakomur dostopni. Samo prav daljni začetki niso pisno potrjeni, čeprav se naslanjajo na solidno tradicijo, ki je pa pozneje bila prelita na pergament. Ti začetki torej pripovedujejo o Karlu Velikem, ki se je po bojih z Mavri vrnil iz Španije in začel oblegati mesto, kjer se je šopirila saracenska trdnjava Mirambel, starinsko ime za Lurd. Arabski emir Mirat, čigar last je bila trdnjava, se je zaklel pred Alahom, da je ne bo prepustil nikdar nobenemu človeku (moškemu). Zašel pa je v velike gospodarske stiske in se je zelo oddahnil in z zadovoljstvom sprejel ponudbo škofa iz Karlovega spremstva in sicer naj še naprej spoštuje svojo obljubo, z malo spremembo: trdnjave ne bo prepustil moškemu, ampak ženi. Ta je bila Naša Gospa iz Le Puy-a, iz Centralnega pogorja, največjega svetišča Galije, kamor so se zatekali romarji iz vse Evrope. Ker pa so častili Marijo tudi verniki korana, je Mirat sprejel in v spremstvu svojih veljakov jezdil v Le Puy. Saraceni so nosili pritrjene na svoje sulice šope rož, ki so jih nabrali na travniku pred gradom v Lurdu: na istem travniku, kjer so pozneje zgradili velik trg pred cerkvijo in kjer se odvijajo še danes velike romarske procesije z baklami. Rože, ki jih je daroval emir, so položili na oltar Device v znamenje popolne podložnosti.

Do tu se pripoved naslanja na

tradicijo, ki pa je tako blizu resnici, da je vtisnila mestu tudi svoj grb. Toda od leta 1062 pričajo neizpodbitni dokumenti, da so krajevni grofi darovali Gospe iz Le Puy-a ne samo Lurd, ki je bil njen iz karolinških časov, ampak vso pokrajino La Bigorre, na ta način, da so plačevali letne davščine za vse Centralno pogorje. Ko je ozemlje Lurda pripadlo francoskemu kralju, je ta obnovil obvezo. Francoski kralji so spoštovali to zavezo, dokler ni revolucija obglavila Ludvika XVI., porušila Le Puy in zažgala na trgu razbitine častiljive Device. Skozi stoletja je en dan in eno noč v letu vihrala na gradu v Lurdu Marijina zastava v potrditev, da je to fevd in posest blažene Device iz Le Puy-a. Po vrnitvi Borbonov leta 1815 so spet obnovili romarsko svetišče v Le Puy-u in mu priznali stare pravice, ki jih je imelo nad pirinejskim mestom Lurd. Leta 1829 je zadnjikrat odpotovalo zastopstvo mesta Lurd in v potrditev odvisnosti položilo na oltar cerkve v Le Puy-u, kot že v tisočletni navadi, šopek rož, nabranih na polju pred gradom.

To je bilo zadnjikrat, ker so naslednje leto Borboni morali bežati pred Ludvikom Filipom, skeptikom in pristašem Voltairja, ki je odpovedal vse stoletne pogodbe, sklenjene s francosko monarhijo. Država je torej pretrgala vse vezi med Le Puy-em in Lurdom, ki so obstajale mogoče že za časa Karla Velikega, gotovo pa od leta 1062. Tu pa pridemo do posebno važne točke za vse verne: po zgodovinskem fevdalnem pravu, oblast gospoda nekega kraja preneha po tridesetih letih zadnjega vazalskega dejanja podložnosti. Zadnji poklon vazalstva Lurda Le Puy-u in zadnji davek, ki ga je plačala francoska monarhija, sta iz leta 1829: vse pravice Device do pirinejskega mesta bi zapadle leta 1859. Torej je jasno, zadnji čas, to je leta 1858, eno leto preden so zapadle pravice, se je pojavila Gospa na Massabiellu, na gričku, ki stoji prav nasproti trdnjave, kjer je stoletja vihrala njena zastava, sredi travnikov, kjer so verniki nabirali rože zanjo, zahteva, da »duhovniki zgradijo tam cerkev« in povabi vse ljudi, naj »prihajajo v procesijah« v počastitev prave kraljice. Pogodba

je bila torej obnovljena, veličastne cerkve – kot nove kraljevske palače – zgrajene po prikazni, so zamenjale staro trdnjavo. Kip mesta Le-Puy-a je bil požgan, toda drugi kip je zamenjal vse prejšnje, v kraju ki je bil vedno Marijin.

Z ozirom na ta dejstva je razumljivo, da so skeptiki sumili, da gre za neko klerikalno zaroto, s prikazovanji kot nekim ozadjem za nadaljevanje farse. V resnici pa ni tako. V stoletnem nasprotovanju, čisto zelo ostrim med katoliki in laiki o resnici Lurda, se nikoli nobeden ni spotikal ob zgodovinskih dogodkih. Noben duhovnik ni pri svojem prepričevanju

omenjal starodavnih lurških dogodkov, noben svobodomislec jih ni uporabljal pri dokazovanju svojih dvomov. Vse stare zgodbe so bile pozabljene in so bile shranjene v arhivih. Treba je bilo odpreti spet isto knjigo iz l.1928 in sedaj na novo izdano Emila Brejona, jurista in medievalista, specialista v fevdalnem pravu. Na podlagi svojih odkritij je bil Brejon prvi, ki se mu je posrečilo sestaviti posamezne delčke puzzla, ki nekako odkrivajo skrivnost, dolgo skrite na obali reke Gave.

Iz *Corriere della Sera*
prevedel Marjan Schiffrer

MATERIN ROŽNI VENEC

Iz *Marijanskega zbornika p. Alberta Pfliegerja, 1977*

Študent, ki je bil v otroških letih zelo pobožen, kasneje v dijaških letih pa že manj, je nekoč zagledal kraj ceste rožni venec. V prvem trenutku ga je mislil prezreti, toda v njem se prebudi ljubezen do Matere božje, zato ga pobere in očisti, medtem pa takole

razmišlja: »Če ga ne morem vrniti tistemu, ki ga je izgubil, ga bom izročil Mariji. Vsak rožni venec je narejen njej v čast, zato ga ji bom pustil na oltarju prve cerkve, ki jo najdem.«

Vstopil je torej v prvo cerkev in šel naravnost do oltarja Device Marije, ki ga je čakala. Sliši jo, ko poreče: »Predno ga pustiš na oltarju, zmoli rožni venec.« Študent, globoko prevzet, poklekne in zmoli rožni venec, kakor v nekdanjih časih. Med molitvijo mu roji po glavi polno misli in sliši glas, ki mu zelo jasno reče: »Sin, postani duhovnik. Postal si nezvest klicu mojega Sina, čeprav je to tvoj edini poklic. Vrni se k ljubezni prejšnjih let in sledi svojemu poklicu.« Kot blisk so zadele te besede globoko v dno fantove duše. Po premisleku in molitvi je sklenil: »Da, mati draga, sprejem, k tebi se urnem in s tvojo pomočjo bom Jezusov duhovnik.«

In res je držal besedo, postal duhovnik, zelo dober duhovnik. Poleg svojih molitev je vsak dan molil z rožnim vencem, ki ga je našel kraj ceste in je njega pripeljal do duhovniškega poklica.

+ + +

Leta za tem je Božja volja hotela, da je bil mladi duhovnik imenovan za bolniškega kurata v neki bolnišnici. Lepega dne mu pripeljejo bolnika, ki je že od daleč vpil: »Ne govorite mi o veri, nisem veren, ne verujem v nič.« Kljub temu ga dobri kurat obišče in čeprav ga je bolnik odklanjal, mu ljubeznivo reče:

- Dovolite, prijatelj, da zmolim en rožni venec za vas.

- Ne govorite mi o rožnem vencu, - mu odvrne bolnik.

- Ta molitev vam vendarle lahko samo koristi.

- Nasprotno, gospod župnik, prav rožni venec je vzrok moje nesreče!

- Ne razumem vas, prijatelj. Kaj hočete s tem reči?

- Ko me že prosite, vam bom povedal. Kot otrok sem s svojo mamo usak dan molil rožni venec. Ko

pa sem odrasel, sem moral oditi v mesto, da se izučim za poklic. Tam so me moji prijatelji speljali na slabo pot, da se nisem več menil za božje zapovedi. Medtem, ko sem tako živel, so me poklicali domov. Moja mati je umirala. Da ji ne bi prizadejal žalosti, sem se pretvarjal in ji obljubljal, da bom usak dan zmolil en del rožnega venca, če mi bo le mogoče. Zato mi je dala uboga mati svoj rožni venec.

Po njenem pogrebu sem se vračal v delavnico. Na Satanovo prigovarjanje pa se mi med potjo porodi misel: »Znèbi se rožnega venca, odvrzi ga daleč proč!« Res sem tako storil in ga vrgel na cesto kot nekaj, ki mi že nič ne pomeni... Od takrat sem nesrečen in mislim, da živim kot preklet.

Duhovnik ga v ganjenosti vpraša: »Kdaj se je to zgodilo, katerega leta in ob kakšni priložnosti?« Se predno je bolnik odgovoril, vzame

duhovnik iz žepa rožni venec in vpraša: »Prijatelj, poznate ta rožni venec?« Bolnik zakriči: »To je rožni venec - moje mame!« Ljubeče ga je vzel v svoje roke in ga v solzah poljubljal.

- Poglejte, - je rekel tedaj kurat, - ta rožni venec, ki ga imate vi za vzrok vaše nesreče, je meni pomagal do sreče, zaradi njega sem danes duhovnik! Brez dvoma bo v srečo odslej tudi vam!

- Da, gospod župnik, spovedal bi se rad!

- Jutri pridem in vam podelim zakrament za bolnike. Medtem vam izročam rožni venec, da lahko popravite, kar je bilo narobe. Potem mi ga boste vrnili.

Nekaj dni kasneje je bolnik umrl - srečen in spokorjen, poljubljač rožni venec svoje matere... Potem ga je spet vzel duhovnik in ga poslej vedno nosi s seboj.

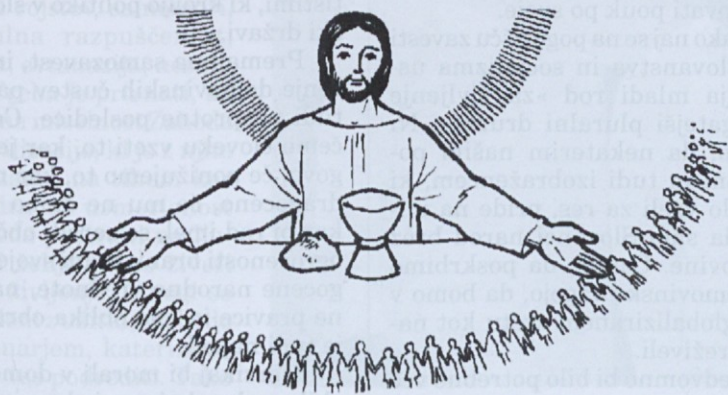
Prevedel S.S.

BREZ IZGOVOROV

BRUNO FERRERO

Neko nedeljo je na vratih cerkve visel list:

»Da bi lahko prišli naslednjo nedeljo res vsi v cerkev, smo pripravili posebno nedeljo brez izgovorov.«

V zakristiji bomo pripravili postelje za vse, ki pravijo: »Nedelja je edini dan v tednu, ko lahko dlje spim.«

V stranskih kapelah bomo namestili udobne fotelje za vse tiste, ki se jim klopí zdijo pretrede. Kolirij bomo ponudili tistim, ki imajo oči utrujene

od prečute noči pred televizorjem.

Mehke odeje bomo priskrbeli za tiste, ki pravijo, da je cerkev premrzla, in ventilatorje za tiste, ki pravijo, da je v njej prevroče.

Na voljo bodo tudi beležke, da bodo lahko zapisali vse tiste, ki »hodijo redno v cerkev, pa so slabši od drugih.«

Sorodnike in prijatelje bomo poklicali na pomoč tistim ženskam, ki ne morejo hkrati pripraviti kosila in iti v cerkev.

Razdelili bomo nalepke z napisom »Sem že dal« vsem tistim, ki so vznemirjeni zaradi nabirke.

V eni od stranskih ladij bomo posadili rože in drevesa za tiste, ki pravijo, da odkrivajo Boga samo v naravi.

Zdravniki in medicinske sestre bodo na voljo za vse, ki vedno zbolijo prav na nedeljo.

Slušne aparate bomo priskrbeli tistim, ki ne slišijo pridige, in čèpe za ušesa tistim, katerim je odveč.

Cerkev bo hkrati okrašena z božičnimi zvezdami in velikonočnimi lilijami za tiste, ki so jo vedno videli le tako okrašeno.

+ + +

»Tako, eno uro niste mogli ostati budni z menoj? Bedite in molite, da ne pridete v skušnjava! Duh je sicer voljan, a meso je slabotno« (Mt 26, 40-41).

Danes je bedenje z Jezusom kot kakšna obsodba na prisilno delo. Bog nam daje večnost. Mi mu damo kakšno minuto, pa še to neradi.

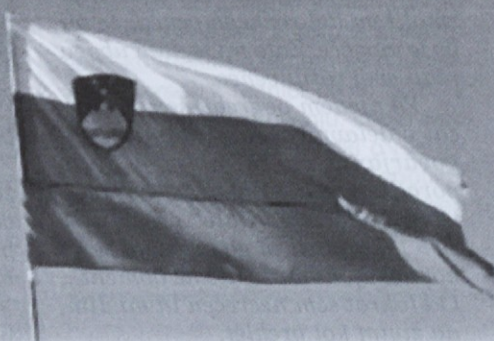
Iz župnijskega lista Naš Rakek

Slovenska domovinska zavest na gnilih koreninah

MIRA CENCIČ - Konec

Tudi v drugi Jugoslaviji je bil slovenski narod potlačen in opeharjen. V socialistični republiki Slovenji v okviru federativno urejene Jugoslavije je dobila šola in zgodovinski pouk nalogo: razvijati jugoslovanski patriotizem - bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov, predanost socializmu ter oblikovati marksistični pogled na svet. Te naloge je šola uresničevala skoraj pet desetletij, s tem da se jim je dodal le kak nov pridevnik npr. samoupravni socializem in novo izrazoslovje: 'jugoslovanski narod, naši narodi, jugoslovanski narodi'. Brez sramu je bil v prvem obdobju postavljen tudi cilj »razvijanje sovraštva do tistih, ki nasprotujejo pridobitvam NOB,« kar pomeni do nasprotnikov revolucije. V zadnjem desetletju pa je bila bolj očitna usmeritev od jugoslovanskega socialističnega patriotizma k internacionalizmu. Zgodovina jugoslovanskih narodov se je obravnavala po načelih historičnega materializma, s pretiranim poudarkom dogodkov iz narodno-osvobodilnega boja in družbene revolucije. V redkih izbranih temah o preteklosti slovenskega naroda se pisci spretno izogibajo besede Slovenci, še bolj pa slovenski narod. Ne med cilji in ne v vsebini ni sledu o razvijanju pripadnosti slovenskemu narodu. Narodna zavest je pomenila predanost jugoslovanskemu socializmu.

Toda žal tudi v samostojni državi Sloveniji ni dobila narodna zgodovina primerne vloge. Cilji pouka so še vedno brez domoljubne naravnosti. Poudarek je na usposabljanju človeka za boljše in bogatejše življenje v pluralni družbi in vključevanje v mednarodno delitev dela. Slovenska zgodovina se strnjeno obravnava le v

drugem semestru petega razreda pri predmetu družba. V višjih razredih so teme iz slovenske preteklosti obravnavajo sočasno z zgodovino drugih evropskih narodov.

Čudež je ta slovenski narod, da se je pri taki vzgoji ohranil. Nobena oblast ni nikoli postavila v svoj program naloge vzgojiti trdne in samozavestne Slovence. K temu je k sreči prispevala slovenska književnost in narodno zavedni učitelji, ki pa v zadnjem obdobju niso imeli ne moči in ne poguma oblikovati pouk po svoje.

Tako naj se na pogorišču zavesti jugoslovanstva in socializma usposalja mladi rod »za življenje v bogatejši pluralni družbi«. Ni čudno, da nekaterim našim politikom in tudi izobražencem, ki so šolo vzeli za res, pride na misel, da smo Slovenci narod brez zgodovine. Čas je, da poskrbimo za domovinsko vzgojo, da bomo v tem globaliziranem svetu kot narod preživeli.

Nedvomno bi bilo potrebno več pozornosti posvetiti narodni zgodovini in jo obravnavati vsaj eno šolsko leto kronološko in sistematično. Čas pa je tudi, da bi bile nekatere politične struje manj napadalne in nekateri javni delavci manj sovražni do slovenskih narodnih čustev in vrednot. Razmisliti pa je potrebno tudi o tisti

zakonodaji, ki postavlja Slovence v svoji lastni državi v podrejeni položaj, da je koristneje pripadati kateri koli narodni manjšini. Naša narodna zavest ni le premajhna, temveč je pohabljena. Ni brez posledic dejstvo, da se je na pojem narodne zavesti desetletja lepila politična in ideološka pripadnost. Socialistični patriotizem kot vrednota je propadel, v zavesti ljudi pa je razpadel in ostale so nekatere njegove sestavine ali pa praznina.

Ta daje prostor marsičemu, predvsem spodbuja identifikacijo s političnimi ali ideološkimi skupnostmi, kar slovenski narod razdvaja in slabi. Zato se narodni in državni interesi prepogosto podrejajo političnim in strankarskim interesom, kar predstavlja veliko in nepopravljivo škodo za narod in slovensko državo. Potlačena narodna istovetnost se udejanja tudi v neuravnoveženih pojavnih oblikah in neustreznih vedenjskih vzorcih. Zelo blizu je kompleks narodne manjvrednosti, ki se kaže v omaloževanju svojega naroda, podcenjevanju maternega jezika, ne spoštovanju svoje kulture in tradicije. V skrajnih primerih celo v spremembi imena in narodnosti, za kar najdemo primere tudi med tistimi, ki krojijo politiko v slovenski državi.

Premajhna samozavest, in tlačenje domovinskih čustev pa ima tudi nasprotno posledice. Če hočemo človeku vzeti to, kar je njegovo, če ponižujemo to, kar mu je dragoceno, če mu ne damo tega, kar bi rad imel, se zaradi občutka ogroženosti brani, brani svoje dragocene narodne vrednote, narodne pravice in ena oblika obrambe je tudi napad.

Marsikaj bi morali v domovinskih zadevah in pri domovinski vzgoji spremeniti. Pri vzgoji osebne samopodobe smo že zdavnaj spoznali, da represivne oblike nimajo pozitivnih učinkov, zato se opušča graja, kritika, kazni, vse, kar žali človekovo dostojanstvo. Ali ne bi veljalo to upoštevati tudi pri oblikovanju narodove podobe? Do-

movinsko vzgojo bi bilo potrebno postaviti na zdrave temelje in na pozitivna čustva ter razvijati ponosne in trdne narodnjake, ki

bodo znali ohranjati svoje narodne vrednote in tolerantno sprejemati drugačnost drugih.

Iz tednika *Novi glas*

blaginja in bogastvo, ki uspavata ljudi, moralna permisivnost in tolike razpuščenosti. Žrtve takega življenja so nerojeni otroci, duhovne ter duševne rane, utapljanje v najrazličnejše droge, ločene družine, padec pomena družine, študij, ki se nikoli ne konča, kariera, preobremenjenost žensk, neplodnost, uničevanje okolja - ne nazadnje tudi odpad od cerkvenih skupnosti in zakramentalnega življenja. Ob dobrih namerah je treba priznati, da liberalna država in ideologija ne podpirata družine in pretanjeno spodbijata moč njenih vrednot. Celotno zdravstvo, ki je po svoji naravi poklicano, da ščiti življenje, se na široko prilagaja opravljanju dejanj proti osebi in maliči podoba človeka, kot si jo je zamislil Stvarnik.

V nekem smislu lahko govorimo o vojni ali nasilju močnih proti slabotnim. Življenje, ki bi potrebovalo več sprejemanja, pozornosti in ljubezni, je postalo nekoristno ali pa celo nezno breme, zato ga na vse načine zavračajo.

Podobno se morajo marsikje oplakniti bolni, pohabljeni in vsi tisti, ki niso 'koristni' za moč, užitek, kapital. Lahko bi govorili o nekakšni zaroti proti življenju, ki se odvija na ravni posameznikov in tudi narodov. S tem postaja tudi družba protizivljenjska in širi solidarnost v tem. V zadnjem času je bilo v družbi sicer nekaj več pozornosti namenjeno povečanju rodnosti in skrbi za družine. Vendar so to bolj lepotni popravki trenutnega stanja, kajti če življenje ne postane vrednota, ki je močnejša od trenutnih užitkov in komodnosti

obilja, tudi ne more priti do spreobrnjenja in osebne opredelitve. Tako so nekaterim ljudem otroci še vedno breme in vse, kar ni užitek ter lagodje, predstavlja novo oviro.

Iz tednika *Novi glas*

IZBERI ŽIVLJENJE

SREČANJE S KULTURO SMRTI

PRIMOŽ KREČIČ (2)

Čeprav se današnji ljudje kopljejo v standardu in uživanju življenja, prihajajo od mnogih strani grožnje življenju, ogroženi so posamezniki, narodi, človeštvo, svet. Starim bolečim nadlogam lakote, revščine, vojn, epidemij in boleznih se pridružujejo še nove, vedno več jih je: splav, aids, onesnaževanje okolja, razbite družine, pomanjkanje rojstev, samomori, moralna razpuščenost, droga, evtanazija, nesmišelj. Treba je priznati, da splošna miselnost Zahoda in civilizacije, ki je z njim povezana, na tihem kar podpira to usmerjenost in gleda postrani na ljudi, ki želijo resno živeti svoje življenje. Mnogi so obsedeni z užitki, svobodo in denarjem, katerim se mora vse podrediti. Tako prihaja do tega, da je sodobna civilizacija po eni strani, dosegla velika znanstvena in humanitarna odkritja, vzpostavila izredno materialno ter socialno raven življenja, obenem pa se zlomila v svoji moralni in duhovni razpuščenosti ter pomanjkanju življenja. V jedru tega je

enostranska postavitev človeka v središče sveta, razumevanje svobode kot osvoboditev od Boga in njegove trdne resnice - za kar si je prizadevala francoska revolucija in zlasti komunizem. Pred dobrimi tridesetimi leti je bila beseda svoboda izraz spolne in sploh moralne 'osvoboditve', oziroma razpuščenosti, nekaj let kasneje se je svoboda usmerila v emancipacijo in 'osvoboditev' žensk. V današnjem času pa je svoboda mnogim pokrivalo za utapljanje v predrazumsko, v prvinsko, nagonsko. Vse to odpira temeljno vprašanje, če je v naših narodih in zlasti in majhnem slovenskem narodu še dovolj volje do življenja, da se pobere na svo-

je noge in preživi. Pri tem nas lahko vznemiri dejstvo, da bi za obnovitev življenja slovenskega naroda potrebovali 260.000 otrok. S tem je seveda povezan način življenja, ki se še ne želi prevesiti v pozitivno stran: ekonomska

REKLAME ZA BOGA

Reklame za Boga so del medijske kampanje, ki so jo leta 2001 sprožile različne singapurske cerkve, združene pod imenom »Love Singapore Movement«. Ljudem so želeli približati bolj prijazno podobo Boga z napisi na jumbo plakatih, v časopisnih in televizijskih oglasih in še na druge načine. Mislite, da jim je uspelo? Tukaj je nekaj vzorcev elektronske pošte, ki jo pošilja Bog, pa presodite sami.

Se ženiš? Povabi me na poroko.

Bog

Te bo pot, po kateri greš, pripeljala do mene?

Bog

Potrebuješ navodila?

Bog

Dobimo se v moji hiši - v nedeljo pred nogometom.

Bog

Morava se pogovoriti.

Bog

Povej otrokom, da jih ljubim.

Bog

Kadar si utrujen, občutiš majhnost.

Če imaš solze v očeh, ti jih bom jaz osušil.

Bog

Ljubim tebe in tebe in tebe in tebe in tebe ...

Bog

Vzemi s seboj dežnik. Danes bom verjetno zalival rože.

Bog

Se ti vsaj približno sanja, kam greš?

Bog

Si predstavljaš, kakšna bi bila cena zraka, če bi ti ga dostavljal trgovec?

Bog

Zemljani, ne obravnavajte me kot vesoljca.

Bog

Kaj moram narediti, da pridobim tvojo pozornost? Dati oglas v časopis?

Bog

Mislim, da si ti najlepša oseba na svetu. No prav, malo sem pristranski.

Bog

Najprej sem nameraval ustvariti svet črno bel.

Potem sem pomislil ... Ma neee.

Bog

Tisto »Ljubi svojega bližnjega ...« sem mislil čisto resno.

Bog

Misliš, da je Mona Lisa očarljiva? Moraš videti mojo umetnino. V ogledalu.

Bog

Če si zamudil sončni vzhod, ne skrbi. Jutri ti naredim še enega.

Bog

Prosim te, ne pij alkohola, preden sedeš za volan. Nisi še pripravljen, da me srečaš.

Bog

MARKO FINK, naš bas baritonist

Znano je, da se je »Ramoščan« Marko Fink leta 1990 preselil z družino v Evropo in da od leta 1994 živijo v Sloveniji. Argentino obiskujejo skoraj vsako leto, ker bi radi ohranili trden stik s širšo družino in s skupnostjo, iz katere izhajajo. Velikokrat se tudi zgodi, da Marko potuje v Argentino zaradi profesionalnih obveznosti, kot npr. lani, ko je v Teatru Avenida gostoval v Monteverdijevi operi *Kronanje Poppee* v vlogi filozofa Seneca.

»Letos februarja smo uspeli priti vsi trije (žena Kristina, roj. Vovk, in hčerka Cecilia). Veliko smo se družili z najinimi starši,« je med drugim povedal Marko po nedeljski maši v Slomškovem domu. Takrat sva se tudi domenila, da se dobiva in pripraviva pogovor za bralce naše revije.

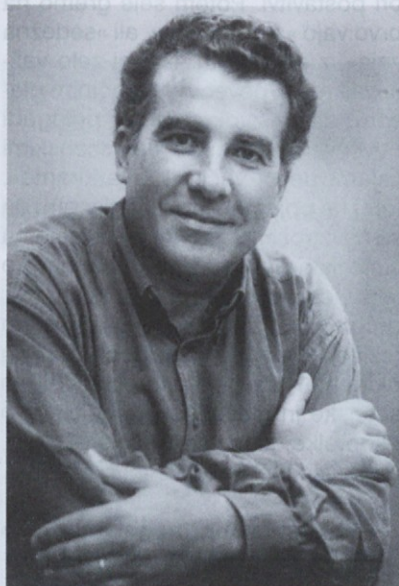
Zadnji intervju za DŽ o tvojih pevskih nastopih si imel še s prelatom Jožetom Škerbcem. Spominjam se, kako te je spremljal z največjim zanimanjem, odkar si nastopil zahtevno umetniško pot.

Gospod Škerbec je bil velik ljubitelj klasične glasbe in je pogosto zahajal v Teatro Colón. Predvsem je rad poslušal Mozartove opere in znal na pamet zasedbe znamenitih posnetkov oper (von Karajanovih, Furtwänglerjevih, Böhmovih,...), vedno je hodil poslušat slovenskega tenorista Antona Dermoto, kadar je nastopal v Argentini. Bil je glasbeno zelo razgledan.

Tudi mene so Mozartove opere zelo pritegnile. V njih najdem najbolj mikavne vloge za moj glas.

Povej nam o svojih nastopih v zadnjem času.

Zaradi 250-letnice Mozartovega rojstva so lani obhajali v Evropi in po svetu - Mozartovo leto. Prav lansko leto sem nastopil v treh Mozartovih operah. Dvakrat v *Don Giovanniju* kot sluga Leporello, v zelo različnih produkcijah v Bordeaux-u in Innsbruck-u, enkrat pa v *Figarovi svatbi* kot doktor Bartolo v Nancy-ju.

Vmes med temi operami sem imel septembra nastope kot Kristus v Bachovem *Matejevem pasijonu* v mestu Köthen v Nemčiji, kjer je dobil Bach prvo zaposlitev kot kantor, pod vodstvom Reneja Jacobsa. Nato pa še v Franciji, blizu Lyon-a, na festivalu Ambronay, v prekrasni samostanski cerkvi. To so bili res lepi koncerti in opere, ob čudovitih baročnih orkestrih kot so Akademie der alte Musik Berlin in Freiburger Barock Orkester, oba s starimi glasbili iz časov Bacha in Mozarta. Pri tem bi še povedal, da je bila v tistih časih intonacija tudi do pol tona nižja kot danes.

Kako prideš do tega, da te povabi dirigent ali režiser mednarodnega slovesa?

V Evropi sem že 17 let. Po naselitvi v Evropi sem prvič pel leta 1990. Avgusta tistega leta sem prišel v Salzburg, kjer sem živel štiri leta, nato sem se preselil v Slovenijo.

Ljudje te počasi spoznavajo, v glavnem pa gre to preko posredovalnih agencij, ki iščejo določenega umetnika za določeno vlogo, včasih na prošnjo kakšnega dirigenta ali

režiserja. Tako prideš pač na vrsto. Da te pa poznajo, moraš imeti za seboj kar nekaj uspešnih koncertov. Sploh pa ni važno za pevca, da ima samo lep glas, ampak tudi kako se na odru obnaša, kako pripravi svoje vloge, kako je zanesljiv, kako je tudi zdravstveno krepek, kako se zna prilagoditi skupini ostalih sodelujočih, itd. Vse to igra veliko vlogo. Moram reči, da v mojem primeru pomaga posredno tudi sestra Bernarda, ker me spoznavajo kot njenega brata. Bernardo poznajo zdaj že veliko bolj kot mene in je zdaj praktično na vrhuncu svoje pevske kariere kot mezzosopranistka, ko nastopa z največjimi orkestri in najbolj priznanimi dirigenti.

Menda sta s sestro Bernardo posnela v Berlinu ploščo *Canciones Argentinas*, ki je bila od kritike zelo lepo sprejeta.

Pred letom in pol sva v Berlinu posnela to ploščo z argentinskimi samospevi za francosko založbo Harmonia Mundi. Gre za dela raznih avtorjev kot Guastavino, Piazzolla, Williams, Lasala, Fleury, Boero, López Buchardo, Gianneo, ... Ta plošča, na kateri je 29 reprezentativnih argentinskih samospevov in duetov, je bila letos med petimi imenovanimi za ameriška nagrado GRAMMY (ameriška svetovna nagrada za glasbo, tako kot je Oscar za filme), v kategoriji »Best classical vocal performance«. Ista plošča je bila tudi med tremi nominiranimi za BBC Music Award. Na splošno so ji bili kritiki zelo naklonjeni.

Bernarda pripravlja zdaj že peto samostojno ploščo pri tej založbi. Prva so bili Schumannovi samospevi, druga Dvorakovi samospevi (v češčini), tretja je bila *Canciones Argentinas*, zdaj je nastala že plošča Bramsovih samospevov.

Lani smo te videli in poslušali tudi v Buenos Airesu...

To pot je bilo prvič, da me je publika lahko videla tudi v operni vlogi. Do sedaj sem imel v Argentini samo samostojne koncerte ali pa sodeloval v oratorijskih skladbah.

Zatem sem se vrnil domov, po dveh dneh sem šel že v Bordeaux. Tam smo imeli ves mesec vaje za

Don Giovannija. Do 4. julija smo imeli pet predstav. Vmes sem skočil v Pariz, da sem imel že glasbene vaje za naslednjo produkcijo Don Giovannija z René Jacobsom.

Je šlo za posebno verzijo *Don Giovannija*?

René Jacobs je predvsem dirigent, ki se loteva tako imenovane stare glasbe, ki je zdaj Don Giovannija izvajal prvič. Imel je na razpolago baročni orkester iz Freiburga, z 200 let starimi glasbili, iz časa Mozarta. Hotel je doseči zvok, ki naj bi bil zvest, identičen času, v katerem je nastajala ta glasba. Tudi način igranja je bil drugačen. Je ista opera, a sem moral marsikaj spremeniti. Predvsem pri recitativih je zahteval strogost v tem smislu: če je tu osminka, je osminka, če je polovinka, je polovinka. Vzel nam je malo svobode zato, da je vsa stvar pridobila v zvestobi. Bil je mnenja: če je Mozart tako napisal, je zato, ker je imel predstavo, kako naj recitativ teče, kakšno notranjo energijo naj ima. Dodajal je tudi razne okraske (»kadenze«) in »apožature«, kot naj bi bila navada v tistih časih. Bila je res posebna verzija.

V oktobru so opero ponovili še v krasnem teatru v nemškem Baden Badnu. Televizijska postaja ARTE je premiero predvajala neposredno.

Omenil si, da ste »imeli vaje z orkestrom«. Kaj to pomeni?

Z orkestrom se vadi čisto na koncu obdobja scenskih vaj, ki trajajo pet do šest tednov do premiere. Orkester se nam pridruži zadnjih deset dni. Prej so vaje ob klavirju s korepetitorjem. Na prvem srečanju pove režiser svoj koncept, pokaže svoje skice, kako bo postavljen oder, kakšne bodo kulise, kako se bomo gibali, v kakšno dobo je postavljena vsa zgodba. Tu ni stvar samo petja, ampak predvsem igranja. Za tem pride na vrsto vaja z dirigentom, kjer on pove, katere bodo njegove zahteve, kar se tiče »tempa«, dinamike, značaj vsake vloge, itd. Naslednji dan je že prva vaja s spremljavo klavirja – korepetitorja, kar traja tiste tri ali štiri tedne, dokler se nam ne pridruži orkester, ki do takrat vadi

sam zase. Dirigent ima posebej z orkestrom vaje, ker že pozna režiserjeve zahteve, kdaj je recimo potrebna pavza med dvema slikama ali pa kakšne posebne značilnosti pri postavitvi. Potem šele gremo na prvo vajo »a la italiana«, ali »sedežna vaja«, z orkestrom. Na tej zelo važni vaji mora pevec peti s polnim glasom, da se zvok orkestra prilagodi pevčevemu. Namreč med scenskimi vajami pevci večkrat »markiramo«, torej ne pojemo s polnim glasom, da se ne iztrošimo. Potem pa pridejo na vrsto tiste glavne vaje z orkestrom, ko je poudarek enkrat bolj na kostumih, drugič bolj na igri, ko je vaja v rokah režiserja, naslednjič pa bolj v rokah dirigenta. Tako, da pride čim bolj do scenske in glasbene uskladitve. Do generalke, ki je včasih že s publiko, mora vse teči kot po oljcu.

Poklic svobodnega umetnika zahteva, da znaš kar nekaj 'svetovnih' jezikov?

To je kar potrebno. Z René Jacobsom recimo, govoriga francosko. Francoščino sem se učil v šoli, v 4. in 5. letniku sem jo izbral namesto italijanščine. Veliko hodim po Franciji, tako da sem se že navadil in mi že kar teče, ker je sorodna španščini. Poleg španščine in francoščine sem imel v šoli tudi angleščino. Sam sem se naučil kar dobro nemško, pa tudi italijansko. Uporabljam nekako šest jezikov.

Na opernih srečanjih se zberemo pevci najrazličnejših narodnosti. Na primer pri Don Giovanniju v Innsbrucku je bil čisto vsak od nas druge narodnosti: režiser je bil Francoz, dirigent Belgijec, glavno vlogo je imel Norvežan, jaz Slovenec iz Argentine, bila je Bulgarka, Švedinja, bil je Rus pa tudi Korejka. Vsi skupaj smo pa govorili nemščino in francoščino. Čim bolj mešana je ta družba, bolj pride do nekega prijateljstva in boljšega sodelovanja. Vsi smo se čutili tujci. Kadar pa dominira neka skupina, ne pride do prave integracije. To kaže, da je svet umetnosti globaliziran. Ni važno, odkod si. Da si le dober pevec in da si čim bolj na razpolago, da pride do dobrega rezultata...

Kaj te pa čaka letos?

27. marca, pred veliko nočjo,

sem pel Matejev Pasijon v Madridu v Auditorio Nacional, v vlogi Kristusa. To vlogo mi zelo pogosto ponudijo in sem je vesel. Potem sem pel v dvorani Musikvereina na Dunaju (to je tista, v kateri vsako leto priredijo novoletni koncert), Hydnovo Stvarjenje v dveh vlogah – angela Rafaela in Adama. Potem imam neke recitale po Sloveniji, medtem bom pa že pripravil glavno vlogo Telemannove opere Der geduldige Sokrates (Potrpežljivi Sokrat). René Jacobs vsako leto pripravi eno opero v Innsbrucku, v sklopu festivala stare glasbe. S to manj znano baročno opero bomo nastopili tudi v eni od treh opernih hiš v Berlinu, v Statsoperi Unter der Linden, in imeli sedem predstav. Nato pa še v Parizu in Hamburgu. Ta projekt bo trajal kar tri mesece.

Potem pa pride na vrsto koncert s slovenskim radijskim orkestrom v Cankarjevem domu, ko bom pel kantato Miti in apokrifi, za bas in orkester, ki ga je skladatelj in akademik Lojze Lebič posvetil meni. Nato Janačkova Glagolitska maša v Cagliari, Mozartova opera *Così fan tutte* v Nantes, v vlogi Don Alfonsa, in recitali s sestro Bernardo na Holandskem in Rimu.

Moja dejavnost pa ni samo v operah in koncertnih dvoranah: rad sprejemam povabila za dobrodelne koncerte ali pasodelujem pri cerkvenih obredih, ker sem prepričan, da je tudi to naše poslanstvo. Tako sem na primer letos sodeloval pri koncertu Klic dobrote, ki ga organizira Radio Ognjišče ali pa pred dobrim tednom, ko sem pel pri slavnostni maši ob 300-letnici ljubljanske stolnice in pa pred dnevi v ljubljanski uršulinski cerkvi ob 200-letnici proglasitve za svetnico sestre Angele Merici, ustanoviteljice reda uršulink. Tu smo izvajali kantato v čast sestre Angele, ki jo je skomponirala sestra Božena, mlada uršulinka, ki je pred nekaj leti dokončala Akademijo za glasbo na ljubljanski univerzi.

Prav tako se zelo rad pridružim s petjem pri akademijah v Teharjah, Kočevskem rogu in drugih spominskih prireditvah za naše pobite. To so mi še posebno dragi nastopi, ko ti ljudje izkažejo toliko ljubezni in hvaležnosti.

Pogovarjal se je Stane Snoj

Polje, kdo bo tebe ljubil...

ERNEST HIRSCHEGGER (11)

Zadnji trije meseci

Prve čete sovjetske armade so že vdirale tudi na slovensko ozemlje z vzhodne strani, z južne pa so se približevale pomnožene partizanske tolpe. Pripadniki in terenski sodelavci so pričeli proslavljati konec vojne, drugi, na naši strani pa, zavedajoč se nevarnosti, smo se morali odločiti za begunstvo, da si rešimo golo življenje. Cele družine, kmetje z vozmi in konji, nekateri s kravami, večina peš ali na kolesih, so se množično uvrščali v naraščajoči sprevod proti Gorenjski in cilju, ki je bil avstrijska meja in Koroška dežela, v neznano usodo. Tako je storil naš oče, natovoril manjši ročni voz, z njim žena Johanca, bratec Andrej, sestra Zalka, starejša sestra Marija pa kot bolničarka odšla z neko skupino ranjenih vojakov. Brat Rudi je šel na pot z ženo Marijo Krannerjevo in hčerkico Marijo na otroškem vozičku. Jaz sem bil v skupini gorenjskih četnikov, žena Minka, noseča, pa je vzela hčerki Jano in Pavlino, ki so našle prostor na nekem vozu. Iz župnije Device Marije v Polju je odšlo 210 oseb, med njimi številne družine: deset Cerarjevih, osem Černakovih, dvanajst Hirscheggerjevih, Kosančevi, Lampretovi, Novakovi, Omanovi, Škuljevi in drugi. Prišteti je treba še večje število domobrancev v tedanji skupini Slovenske narodne vojske. Odšla sta tudi kaplana Lamovšek in Vukšinič ter župnik Kette.

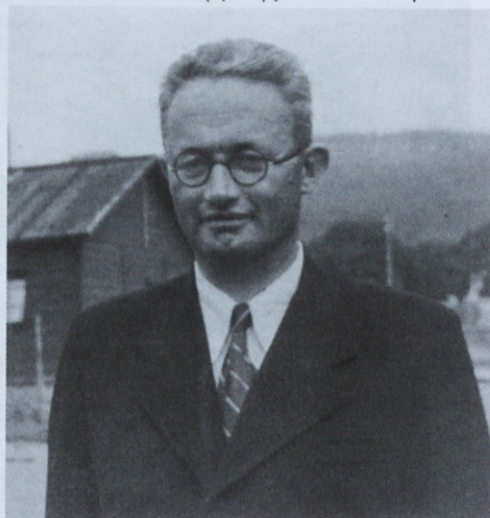
Dne 5. maja 1945 se je ta skupina zbrala pred cerkvijo in se v božjem imenu podala na pot. Nihče od nas se za dolgih 45 let ni mogel vrniti, večina pa je umrla v tujini, največ v Argentini.

Proti večeru smo dospeli do mostu v Črnučah, imeli težave

z nemško stražo, ki je dajala prednost nemškim vojakom, ki so se tudi umikali. Dospeli smo v Mengeš v nedeljo, bili pri maši in odšli dalje proti Kranju. Vso pot so se pridruževali drugi z gorenjskih vasi. V Kranju se je zbralo več čet naše vojske, sestali so se člani Narodnega odbora in nekateri vojaški poveljniki. Bil sem zapisnikar. Slovenska narodna vojska se je delila

Matija Lamovšek, kaplan v Polju. V taborišču (Spittal) je imel mesto župnika

v štiri polke. Major Mehle me je vzela za štabnega člana v njegov 4. polk. Med Nemci sem srečal SS-poveljnika Mesnerja, ki me je začudeno gledal v četniški uniformi. Približal se mi je tudi narednik Dichtl in povedal, da je bil pravkar izpuščen iz gestapovskega zapora. Bil nam je prej preveč naklonjen, kar mu je škodilo. Želel se je na umiku pridružiti nam. Množica je prenočila delno v Predosljah, tudi moja žena pri Janezu Avseniku, drugi v Cerkljah. Naslednji dan smo nadaljevali težavno pot do Tržiča in odtod navzgor do Sv. Ane in dalje do nedokončanega predora, ki so ga gradili zaporniki iz dachauskega taborišča. Vse poti so bile natrpane ne samo z begunci. Umikale so se tudi številne nemške enote z vozili vseh vrst, tako da je bil predor poln teh in nemška straža pred predorom ni več dovoljevala vhoda beguncem. Bila je še ena možnost poti na prelazu Ljubelj, ki pa je bil zaradi strmine težko dosegljiv. Množica čakajočih se je večala. Prihajale so tudi posamezne čete naše vojske. Računa se, da je bilo samo slovenskih beguncev 10.000, Slovenska narodna vojska pa je štela 20.000, od teh so se nekatere umikale preko Primorske skupaj s srbskimi četniki. – Stanje je postajalo obupno. Doli v Tržiču so begunce dohiteli partizani, jih napadli, izropali vozove in s tem sprožili spopad z našimi vojaki. Več civilov je tam umrlo, nekaj vojakov padlih in ranjenih.

Do predora je prispela skupina srbskih četnikov. Ko je njihov častnik videl nemško stražo, je stopil k vojaku in zahteval prost prehod. Ker se stražar ni hotel umakniti, ga je Srb ustrelil in predor se je odprl. Ta prizor je videl brat Rudi, ki je bil v tej množici. Počasi in v redu smo se sedaj mogli skozi ta temni predor in hodili po

Begunci čakajo pred tunelom

prišli kot Titova vojska in kot zavezništvo zahodnih zaveznikov.

Ta novica in pa ona iz Trziča sta povzročili preplah, skoro obupavanje, saj smo se znašli v kleščah. Medtem je 10. maja prikorakal celoten bataljon Vuleta Rupnika. Ko je zvedel o zapori dravskega mostu, je prehitevač množico kmalu prišel do mostu. Vnela se je bitka s partizansko brigado. Desetine partizanov je padlo, še več je bilo ranjenih, mnogi pa poskakali v reko in utonili. Na naši strani je bilo le malo žrtev. To je bila zgodovinsko zadnja bitka s to OF-NOB. Most se je odprl in begunci so mogli počasi prekoračiti dravski most, ne da bi

blatu vse do izhoda.

Avstrijo so tiste dni zasedali Angleži, ki so prišli iz Italije na Koroško. Amerikanci so zasedali severni del, Rusi pa vzhodnega. Mnogi prednji begunci so dospeli do reke Drave in se znašli pred zastraženim mostom. Obvladovali so ga Angleži in partizani, ki so

Vule Rupnik

Begunci na vetrinjskem polju

jih Angleži zadrževali.

Blizu tam, v Podgori, je bila večja stavba, v njej pa angleška komisija častnikov, ki so prevzemali predajo Nemcev. Naši vojaki, ki so prihajali v manjših skupinah, so se pod vodstvom podpolkovnika Mirka Bitenca zbirali na travniku, z namenom, da bi se predstavili Angležem in razložili, da mi nismo nemška policija, čeprav nosimo njim podobne uniforme, in da smo zgolj slovenska protikomunistična vojska, nastala v silobranu.

Taka priložnost se je ponudila, ko se je pripeljalo manjše angleško vozilo v obliki tanka, v njem pa šofer in en sam angleški častnik z radijsko zvezo. Tam blizu sta bila

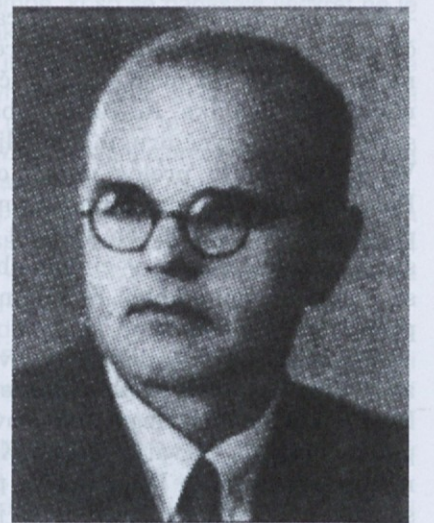
Domobranski umik na Koroško

dr. Meršol in pater Odilo Hajnšek, oba z znanjem angleščine. Pristopila sta k častniku in mu razložila razliko slovenske vojske od nemške. Pazljivo je poslušal in sproti govoril v mikrofoni. Prav blizu sva stala Janez Grum in jaz. Ta mi je prigovarjal, naj dr. Meršolu ponudim poročilo, ki ga imam o reševanju ameriškega pilota. Tudi to je poslušal Anglež. Po končanem razgovoru ta častnik svetuje, naj sestavimo manjše odposlanstvo in naj se z belo zastavo napotimo v glavno poveljstvo angleške policije v Celovcu. Po mestu so se sprehajali partizani, zato naša

Še nedokončani predor Ljubelj

bela zastava. Na razpolago sta bila dva večja avtombila, ki ju je po bitki Vule Rupnik zaplenil partizanom. V ta dva voza so gospodje Narodnega odbora, Joža Basaj, g. Franc Kremžar, g. Jože Mavrič, general Krenner, major Mehle, ki je povabil tudi mene, šofer enega pa je bil stotnik Tomic. Temu avtu se je pokvarilo desno sprednje kolo. Gospodje iz tega so presedli v onega, midva pa sva s pomočjo sosedov ob cesti popravila okvaro gume. Domenili smo se, da se dobimo na policiji. Pol ure za tem sva se že predstavila v uradu v prvem nadstropju. Tam pa sem

Dr. Valentin Meršol

Vetrinje, maj 1945 – Štab gorenjskega polka S.N.V. – Od desne: Ernest Hirschegger, major Anton Mehle, Jože Vidmar, Milko Pirih in X. – Izročeni v Teharjah 28.V.45 (razen E. H., ker je v Vetrinju izostal iz prevoza), mučeniško umorjeni.

zagledal znanega fanta v civilu, ki je bil tolmač. Prej je bil četnik štajerskega četniškega odreda s poveljnikom Zmagoslavom Jožetom Melaherjem. Fant je občasno prihajal kot sel v Center v Kranju s sporočili in odnašal navodila. Ta naju je predstavil predstojniku, ki nam je povedal, da so pravkar bili tam gospodje, ki so dobili navodila in sicer, da naj se naše enote vojske pripravijo, da bodo preseljene v Palmanovo, kjer je že mnogo srbskih četnikov in kjer so boljše bivanjske razmere. Midva pa naj bi se peljala in sledila džipu s šoferjem in s tem fantom, da morda dohitimo ono skupino. Midva sva mu sledila, dokler se nismo ustavili ob Vrbskem jezeru pred gozdičem, kjer je bil nastanjen

5. korpus osme angleške armade. Vhod je bil zagrajen. Pristopil je mlad častnik, poslušal tolmača o najinem poslanstvu. Odšel je in se vrnil z enakim sporočilom, kakršnega so slišali gospodje o preselitvi v Italijo. Midva, pa je rekel, se v Palmanovo lahko odpeljeva kar z najinim avtom, dal nama bo potrebne propustnice in bencin. Odgovorila sva, da sva vojaka in se želiva vrniti. Vse se je ujemalo, kar so zvedeli oni gospodje.

Medtem ko so begunci že prihajali v Borovlje in dalje na vetrinjsko polje, določeno za veliko taborišče na prostem, so se čete oborožene vojske približale mostu, kjer smo orožje izročali Angležem. – Podpolkovnik Bitenc pa je sklical bivše četnike na bolj samotni kraj in predlagal, naj bi se vrnili čez mejo, da bi pričakovali nadaljnje dogodke in bi bili baza za sprejemanje še več drugih somišljenikov. Vendar se za ta prelog nismo odločili. Kot drugi smo oddali orožje tudi mi. Med potovanjem od Trziča sem večkrat poiskal svoje domače, včasih v civilni obleki in se vračal k svoji edinici. Zadnjo noč smo prenočili še v gozdu.

Taborišče je bilo deljeno v dva dela, za civilne begunce in za vojaške enote. Med njimi so bili poleg štirih slovenskih polkov še Srbi, Hrvatje, veliko Kozakov, manj Ukrajincev in Poljakov. Na polju so se pasli konji, več ranjenih, ki so jih klali za hrano ljudem. Nekoliko oddaljeno pa je bilo taborišče nemških ujetnikov. V slovenskem delu taborišča so vse enote ostale disciplinirano po četah. Zasilne »šotore« so si fantje naredili iz smrekovega lubja.

Moja prva skrb je bila, kako poiskati družino in druge domače v tolikšni množici. Družine in vaščani so se držali v domačih skupnostih. Končno so mi sovaščani povedali, da so ob vhodu v taborišče videli, da sta dva partizana na motorjih ustavila voz, ki so se na njem peljali naši in jih hoteli ugrabiti. Pozneje, ko sem jih našel, so mi povedali, da je bil tam Anglež, ki pa se ni zmenil za nevarnost. Šele, ko ga je tam navzoči g. dekan Matija Škerbec prosil, naj prepreči ugrabitev, je odpodil partizana, družino pa napotil v mesto v stavbo, kjer so se zbirali tudi drugi begunci. Tam sem našel vse svojce in jih spremljal v taborišče pod milim nebom. K sreči je bilo lepo vreme.

Drugič dalje

Leto brez sonca

MARKO KREMŽAR (34)

EPILOG IV

Sredi taborišča, ki je bilo polno nemira zaradi bližajoče se izselitve in omenjenih zunanjih pritiskov, je živel naš razred v posebnem vzdušju, kakor obseden od študija. Vsi smo pomagali vsem. Šlo smo imeli dopoldne in popoldne, učili smo se vsako prosto minuto in navdušenje je raslo tudi med profesorji, ki so videli naš napor. Končno smo organizirali študij celo ponoči v razredih - po skupinah. Profesorji so nam priskrbeli tu in tam dodatek sladkorja, da ne bi omagali. Katehet gospod Luskar, ki nas je rad zalagal s suhimi bučnimi pečkami kot pomembnim dodatkom k taboriščni hrani, pa je v tistih dneh svoje porcije še podvojil. Če se prav spomnim, je buče sadil nekje za barakami, dodatne pečke pa je izprosil pri bližnjih kmetih. Sušil jih je na soncu pod oknom salezijanske barake.

Prve maturitetne izpite smo napravili iz matematike, ker smo se bali, da odide prof. Jeglič vsak čas čez morje v Združene države. Pa je bil strah odveč. V redu smo opravili pisne in ustne izpite iz vseh potrebnih predmetov. Maturo smo končali 13. julija. Dobro se spomnim toplega sončnega dne in mešanih občutkov, ko sem odhajal od zadnjega izpita in se v duhu poslavljaval od gimnazije.

Na ta način smo maturirali le nekaj tednov za rednimi osmošolci ter smo lahko skupaj z njimi praznovali polnost naših študijev - na »valeti«.

Pred tem smo seveda morali opraviti še tradicionalno predajo ključa. Ta je bila nadvse slovesna. Menda je bilo prvič v zgodovini, da so maturantje, osmošolci, predajali starešinstvo gimnazije in z njim ključ - šestošolcem.

Za praznik predaje smo se temeljito pripravljali. V gozdičkih okrog cerkvice na Edlingu smo kovali priložnostne pesmice, v praznih razredih pa smo sestavljali šaljive govore in predajno listino, ki so jo slikanja sposobne sošolke spremenile v »pergament«. Sešili smo si zastavo, na kateri je bil naš razredni simbol: z dežnikom prebodeno srce. Da je bilo vse še bolj svečano, smo si omislili tudi trenutku primerna oblačila. Iz lepenke smo naredili črne cilindre. Da so se svetili, smo jih položili z mazilom za čevlje in jih previdno skrtačili. Iz taboriščnega skladišča smo si izposodili črne suknje, sošolke pa so nam jih z zaponkami in sukancem spretno spremenile v nekakšne frake, medtem ko so bile same v plavih krilih in belih bluzah sila elegantne.

Bilo je zadnje predajanje ključa na gimnaziji slovenskih

'Osmošolci' s svojim ravnateljem, razrednikom, profesorji in sošolci

beguncev v Spittalau, za nas pa je bilo tudi konec lepih študentovskih dni. Ena od pesmic, ki smo jih skovali in peli ob slovesu, je v zadnjih vrsticah povzemala misel, ki nas je težila:

*»Bilo je lepo - nikdar več tako,
le spomin ostal nam bo ...«*

Za te lepe spomine smo v veliki meri dolžni zahvalo ne le ravnatelju Marku Bajuku, temveč vsem, ki so nas sredi taboriščnega pomanjkanja s potrpežljivo doslednostjo in z občudovanja vredno požrtvovalnostjo učili. Precej profesorjev sem že omenil, a ne bi bilo prav, če se ne bi vsaj spomnil tudi ostalih, saj je bil vsak zase zanimiva in enkratna osebnost. Velika zasluga ravnatelja Bajuka je bila prav v tem, da je znal zbrati profesorski zbor iz tako različnih in izrazitih oseb.

Profesor Roman Pavlovčič, zgodovinar, je bil tihe narave. Poleg svojega predmeta nas je učil tudi ljubezni do slovenske preteklosti. V taborišču je izdelal prvi slovenski zgodovinski atlas. S pomočjo dijakov ga je izrisal, razmnožil in dal vezati. Pobarvali pa smo nato vsak svoj izvod po njegovih navodilih. Ta izredni zgodovinar in Slovenec, ki je učil svoj predmet z glavo in srcem, je bil eden izmed skoraj nevidnih stebrov naše gimnazije. Njegovo pravo nasprotje po značaju,

Takole smo predajali svoje insignije sošolcem.

a ne po zavzetosti, je bil zahtevni, odločni in dinamični matematik profesor Milko Jeglič, ki je znal kot malokdo tudi težjo snov razložiti preprosto. Naš razrednik Jože Majcen je bil potrpežljiv, zelo razgledan človek, ki bi bil v drugačnih razmerah lahko diplomat. Radi smo ga imeli. Vinko Logar, licenciat iz filozofije, nas je učil angleščino, mlajše razrede pa tudi nemško. Bil je dober psiholog in pri njem smo dobili trdno jezikovno osnovo, pa tudi precej prepotrebni angleških pogovornih izrazov. Do konca šole nas je tikal, dan po maturi pa nas je pričel dosledno vikati.

Univerzitetni docent dr. Rajko Ložar je učil v višjih razredih slovensko literaturo pa tudi narodopisje. Njegova predavanja so bila silno zanimiva. Čeprav je redno spraševal, nas je ocenjeval v glavnem po tem, kako smo pisali. Vsako nalogo je pregledal, popravil in pripisal k njej opombe, ki so se nanašale večkrat ne le na vsebino, ampak tudi na slog in na značaj študenta. Učil nas je misliti in čutiti. Tudi njegovo narodopisje je bilo užitek svoje vrste. Ne vem, če so ga poučevali še na kaki slovenski gimnaziji. Za ta predmet ni bilo pretipkanih in razmnoženih knjig. Zajemali smo iz izrednega profesorjevega znanja in si sami risali in pisali v zvezke. Kljub temu je bil pri izpitih zahteven. Njegova zasluga je, da smo mogli spoznati zaklade naših ljudskih navad, različne vrste hiš, vasi in kozolcev slovenskih dežel, pa tudi narečij, ki bogatijo naš jezik.

V nižjih razredih je bil pouk slovenščine zaupan profesorju Francu Petančiču. Petje so imeli sicer le dijaki prvih dveh letnikov, a pri dijaškem zboru, ki ga je vodil profesor Silvester Mihelič, smo menda sodelovali vsi sedmo- in osmošolci. Verjetno smo se v zboru naučili več petja kot nižješolci, ki so ga imeli kot obvezen predmet. Profesor Mihelič, ki je tudi vodil veliki taboriščni pevski zbor, nas je znal za petje navdušiti pa tudi poskrbeti, da je bilo na vajah zanimivo in prijetno.

Kateheta gospoda Luskarja sem večkrat omenil. Skrbel je, da smo spoznali najpotrebnejše temelje dogmatike, moralke in cerkvene zgodovine. Bil je izreden pedagog, ki je dosegel, da se marsikdo od nas še danes spominja njegovih besed. Poglavlje zase je bil profesor Peter Pajković. Bil je Srb, učil pa je zemljepis

1-2: Takole smo 'osmošolci' prepeljali po glavni taboriščni cesti lepega nedeljskega dopoldneva s svojo zastavo in pomembnim razrednim simbolom (z dežnikom prebodeno srce) svoj ključ šestošolcem; 3: 'Osma' zadnjikrat s svojim razrednikom prof. Jožetom Majcnom; 4-5: Valeta z obojnimi osmošolci 19. julija 1948, s svojimi profesorji in taboriščnimi osebnostmi.

in kasneje tudi svetovno zgodovino. Lepo, čeprav s posebnim naglasom, je govoril slovensko. Njegove ure so bile zanimive, čeprav smo bili včasih prikrajšani za kako zgodovinsko anekdoto, ker so bile, kot je dejal, »med nami prisotne gospodične«. Spomnim se, kako je nekoč prosil kateheta, naj ga nadomesti, ker je bilo na programu poglavje o razkolu med vzhodno pravoslavno in zahodno, katoliško Cerkvijo. Kot pravoslaven Srb je rekel, da ne bi rad vplival na katoliške dijake. Pa mu je gospod Luskar dejal, da je zgodovina le ena in naj jo razlaga, kot jo pozna. Pajkovič je bil vesel zaupanja, razlaga je bila objektivna in zanimiva, ob koncu pa nas je vestno opozoril, da iz te dobe še ni vse raziskano.

Zelo zanimiva so bila predavanja prof. dr. Mihelčiča, ki je bil naravoslovec. Kot katoliški duhovnik je osvetljeval vprašanja evolucije in biologije tako iz znanstvenega kakor iz verskega vidika. Naučil nas je, naj se ne bojimo izsledkov znanosti, ki končno ne more nikoli nasprotovati veri, ker izhajata obe iz istega vira.

Fiziko in kemijo nas je učil inž. Maks Ocvirk, higieno dr. Franc Puc, risanje slikar Božidar Kramolc, telovadbo pa telovadni učitelj Alojzij Zupan. Ko smo pričeli z intenzivnim študijem, je telovadba odpadla, na žalost pa tudi igranje odbojke, pri kateri smo se navadno razgibali bolj kot pri uradni telovadbi. Odpadla pa je še ena dejavnost, ki sem jo vsaj jaz precej pogrešal.

Že od prvih tednov svojega taboriščnega srednješolstva sem se pridružil literarnemu krožku, ki ga je za dijake vodil pisatelj Karel Mauser. V tem krogu sem prvič prebral neko svojo črtico, bil deležen javne kritike pa tudi Mauserjevih nasvetov med štirimi očmi. Krožkarji smo se sestajali ob prostem času v gimnazijskih prostorih. Urednik dijaškega lista »Cvetje v tujini«, osmošolec Tone Pečavar, je nekatere prispevke krožkarjev, ki so šli skozi njegovo strogo sito, objavljaj. Tudi jaz sem bil enkrat deležen tega priznanja.

Maturitetne diplome so nam slovesno izročili 19. julija in še isti večer smo imeli, kot rečeno, skupaj z »rednimi« osmošolci valetu. Oni bi jo slavili lahko že prej, a so počakali na nas, da je bil zaključek leta bolj slovesen. Prav tisto noč je odhajala v Kanado Ambrožičeva družina in z njo prijatelj in sošolec Lojze, ki je danes kardinal katoliške Cerkve in torontski nadškof. Pozno zvečer sem bil z njim na postaji, ko je manjkalo do odhoda vlaka le nekaj minut. Z valetu sem mu prinesel pozdrave

sošolcev. Zadnji hip je prihitel tudi ravnatelj Ovsenek, da je Lojzetu, ki je sicer v redu prejel diplomu, podpisal še spričevalo o končani osmi gimnaziji, kar je v naglici tistih dni spregledal. Za pisalno mizo mu je služil moj hrbet, kar je bila vsekakor nemajhna čast.

Konec prihodnjic

BOGO URBANČIČ

Ljubemu možu - očetu enajstih otrok - v slovo!

Bogo se je rodil 16. januarja 1924 v Čatežu pod Zaplazom kot tretji otrok v družini. Doma so imeli mesarijo. Po končani osnovni šoli ga je oče poslal v Novo mesto, da se izuči mesarske obrti. Ta tečaj je trajal tri leta; obsegal je teoretično in praktično znanje vseh mesnih izdelkov. Po dobro opravljenem izpitu je učenec dobil diplomu. Ta tečaj je vodila ga. Dolenc, ki se je dobro poznala z Urbančičevim očetom. Imela je kar nekaj pomočnikov, Bogo pa je bil šele vajenec. Vedno ga je klicala, naj ji gre pomagat, kadar je sekala ali rezala meso. To so pomočniki takoj opazili in so mu začeli na skrivaj nasprotovati. Ponoči je moral opravljati njihovo delo, topli so ga z noži in z drugimi železnimi predmeti in mu grozili, da ga ubijejo, če komu kaj zine. Bal se jih je in vse naredil, da skoraj ni nič spal. Star je bil komaj trinajst let. Zaradi teh udarcev je dobil poškodbo in posledice, da se je večkrat onesvestil. To mu je ostalo za vse življenje. Nekoč je mojster Kek pri teoretični uri spet opazil, da je Bogo med poukom dremal. Po pouku ga je na štiri oči vprašal, zakaj to. Bogo mu je povedal vse po resnici in ga prosil, naj tega nikomur ne pove, češ da se zelo boji pomočnikov. Po treh letih je Bogo dobil diplomu. Šele tedaj je povedal gospe Dolenc vse, kar je moral v dolgih treh letih pretrpeti. Takrat je povedal doma tudi očetu.

■ Po kapitulaciji Jugoslavije leta 1941, nekaj mesecev po italijanski zasedbi Dolenjske, so se pojavili partizani s svojo OF »za osvoboditev slovenskega naroda«. V resnici so oni narod le ustrahovali, plenili njegovo imetje, izzivali okupatorja, nato se pa razbežali po gozdovih. Ponekod je bila njihova sabotaža, s katero so izzivali okupatorja, v tem, da so blokirali cesto z drevesnimi debli. Takšno sabotažo, ki okupatorju ni nič škodila, so plačali nedolžni slovenski fantje in možje s svojim življenjem,

ko so umirali kot talci ali pa so šli v internacijo, kjer so mnogi pomrli od lakote. Da bi preprečili okupatorjeve represalije, so se nekoč zbrali vaški fantje in šli pospravljat cesto. Pri tem delu so jih dobili Italijani, jih aretirali in s tovornjakom odpeljali v Veliko Loko na vlak. Njihova pot se je končala v koncentracijskem taborišču v Monigo pri Trevisu. V internacijo sta šla tudi Bogo in brat Rajko. Kako sta tam stradala! Po šestih mesecih sta se izčrpana vrnila k družini, ki je medtem pribežala v

Ljubljano. Če bi Urbančičevi ostali doma, bi jih partizani 'likvidirali'. Pač pa so jim požgali vsa poslopja.

Nekega dne se je Bogo na skrivaj vrnil v domačo vas. Partizani so ga odkrili in ga prisilili, da se je šel javit na komando. Tam so ga postavili za mesarja, da je klal živino. Ker ga niso imeli za zaupnega, so ga nekega dne spet poslali na partizansko komando. Bogo se je res predstavil glavnemu komandantu Jožetu Božnarju, ki je bil pred vojno dobro poznan z Urbančičevim očetom. Ta ga je prijel za roko in na uho povedal, naj zbeži in se skrrije. To je povedal Bogo še svojemu prijatelju Pavletu Lesjaku. Še isto noč sta zbežala in se skrila v rov, za katerega ni nihče drug vedel kot onadva in Pavletova sestra, ki jima je ponoči nosila hrano. Tam sta se skrivala štirinajst dni.

Tiste dni pa je šla skozi Čatež nemška ofenziva. Partizani so se skrivali po gozdovih in od tam streljali na Nemce. Ti pa niso iskali partizanov, raje so se maščevali nad nedolžnimi vaščani Čateža in mnoge postrelili. Ko je nemška vojska odšla, je prijateljeva sestra obvestila oba skrivača, da sta prišla iz rova in videla rezultat partizanskega boja 'proti okupatorju'. Začela sta pobirati mrtve in jih povite v rjuhe polagala v veliko jamo sredi pokopališča, ki je nastala

Šest sinov in pet hčera - družine pok. Boga Urbančiča in Marjane Skvarča

ob italijanskem bombardiranju. Takrat je bilo pobitih 40 ljudi.

Potem je šel Bogo v Ljubljano in se pridružil vaškim stražarjem in kasneje k domobrancem. Kot domobranec je služil v obveščevalnem odseku pri stotniku Ilovarju. Maja 1945 se je umaknil z ostalimi domobranci na Koroško.

Bogo se je našel na vetrinskem polju z dvem bratoma domobranci, s Tonetom in Slavkom. Še prej kot ti trije, je prišel na Koroško v Celovec četrti brat domobranec, Rajko. Ta se je zdravil kot ranjenec v Ljubljani, ob umiku pa se je pridružil prvim beguncem, med katerimi je bil tudi njegov oče, sestri Milena in Lojzka ter brat Vinko. Tista skupina je šla iz Celovca z vlakom naravnost v Italijo. Mama je ostala doma v Čatežu, ker je partizani niso pustili, da bi šla v Ljubljano k družini. Prestati je morala veliko zasramovanja.

Na Koroškem so Angleži pod pretvezo, da vozijo domobrance v Italijo, v resnici jih vračali v komunistično Jugoslavijo. Bogo, ki je na vsak način hotel priti do očeta v Italiji, je prišel na vrsto za prevoz v sredo pred sv. Rešnjim telesom. Sillil je na tovornjak, čeprav je bil že poln, a mu Anglež ni pustil gor. Toda Bogo se ni dal odgnati, ponovno je skušal priti na kamion, a zaman. In prav to je njega rešilo. Še isti dan se je raznesla vest o vračanju domobrancev, da jih Angleži izročajo partizanom. Bogo ter brata Slavko in Tone in nekateri drugi domobranci so zvečer pobegnili v hribe, se tam skrivali, podnevi pa delali pri kmetih. Ko pa so zvedeli za begunce v taborišču Lienz, so se odpravili na Tirolsko. Od tam so potem nadaljevali pot do meje in čez v Italijo. Prišli so v isto taborišče, kjer je bil Bogo nekaj let prej v italijanski internaciji. Tam so se srečali z očetom in drugimi družinskimi člani. Od tedaj se je ves čas begunskega življenja držal družine.

V taborišču Senigallia je očeta zadela možganska kap. Dolgo je bil na vozičku. Iz Senigallie je njihova begunska pot vila skozi taborišče Bagnoli v Genovo, kjer so čakali na odhod v Argentino. Bogo je pazil ves

Zlata poroka, februarja 1999. - Zgoraj: Skoraj vsi vnuki in vnuki v domači hiši!

čas kot skrben sin na očeta, ki je bil zlasti zadnja leta neobglen in vezan na posteljo. Takega je hotel angleški komandant Burnel poslati v Slovenijo, skupaj s hčerko Lojzko in sinom Vinkom, ker sta bila mladoletna. Toda Bogo je vztrajal, da ne gre nikamor brez očeta. Burnel mu je delal velike težave, a Bogo je imel zveze z Rimom. Kar čez noč je dobil dovoljenje in vse potrebno, da so šli na vlak, ki jih je peljal do pristanišča v Genovi. Od tam jih je ladja Sturgis 28. avgusta 1948 pripeljala v Buenos Aires.

Dobre tri mesece po prihodu v Argentino je Urbančičev oče dotrpel. 5. decembra 1948 je v San Justu umrl.

Bogo pa je vedno pogrešal mamo, ki od komunističnih oblasti ni dobila dovoljenja, da bi prišla v Argentino k svoji družini. Po dolgih letih je končno dobila dovoljenje, da je odšla k svoji sestri v Kanado, kjer je ostala nekaj let. Šele kasneje so jo dobili sinovi v Argentino, ko je bil oče že zdavnaj v grobu. Velikokrat

je mama, vsa srečna, nagovarjala sinove, naj bodo hvaležni Zaplaški Mariji za svoje življenje.

Bogo se je kmalu zaposlil blizu stanovanja, kjer so gradili tekstilno tovarno. Potem je začel delati kot stavbni delavec, kjer je krivil in vezal železo za železobetone. Domov se je vračal truden, toda zadovoljen, saj je s svojim delom preživljal družino in zgradil hišo, dom. Vsako leto pa je bilo težje, srce mu je začelo pešati. Operiran je bil na srcu, dobil je pet by pasov, dvakrat je bil operiran na kolkih in zadnja leta je imel tudi dve možganski kapi.

Težko in s preizkušnjami postlano je bilo njegovo življenje. Po božji previdnosti sem postala njegova družica. Najini življenjski poti sta se v ljubezni srečali že v taborišču Monigo. Kmalu po prihodu v Argentino - 6. februarja 1949 - sva se poročila. V zakonu naju je Bog obogatil s številno družino, ki je med največjimi v naši slovenski skupnosti. Rodilo se nama je 11 otrok, od katerih je 10 poročenih, le Gregorček je od šestih mesecev naprej prizadet. Kar 39 vnukov je napolnilo srečen Bogov dom.

V vseh težavah in preizkušnjah pa se je rad zahvaljeval Bogu in Zaplaški Mariji, saj je bil prepogosto v velikih življenjskih nevarnostih, a vedno vdan v Božjo voljo, dokler mu ni dokončno omagalo srce.

Ves čas svoje težke bolezni je bil obdan z veliko ljubeznijo in pozornostjo svoje družine. Žel je, kar je bogato sejal v svojem življenju. Njegov zgled bo za vedno ostal v hvaležnem srcu vseh, ki smo ga poznali in iskreno ljubili.

Marjana Skvarča, por. Urbančič

Duhovno življenje je objavilo

PRED 70 LETI (1937)

Janez Hladnik, urednik *Duhovnega življenja* sporoča, da letošnja **junijska in julijska številka revije nista izšli**. Nandomestilo za julijsko številko je bila publikacija *Slovenskega lista* z naslovom 'Slovenska krajina'. »Prosim vse, ki list prejimate, da čim prej poravnate naročnino. Nikar ne čakajte na to, da vas kdo pride terjat. Kot dobri ljudje, ki nikomur ne marate delati nevspečnosti, lepo storite, kar treba. V kuverto denite dva pesa in pošljite na naslov uprave.«

Rafaelova družba v Sloveniji je za svojo obletnico pripravila **II. izseljenski kongres**. Štiri tisoč rojakov se je 22. avgusta zbralo na Brezjah, med njimi mnogo izseljencev. S tremi vlaki so prišli: iz Francije, Nemčije, Belgije in Holandske ter dve skupini iz Amerike. Prosili so milosti za sebe in za rojake, razkropljene po daljnem svetu. Romarje so nagovorili škof Rožman, minister Korošec in p. Kazimir Zakrajšek, predsednik Rafaelove družbe. Naslednji dan je bil kongres v veliki dvorani hotela Union v Ljubljani. Govore so imeli minister Cvetković, nadškof Ujčič, škof Rožman, ban Natlačen in župan Adlešič.

Dušni pastir Hladnik daje navodila za poroko: »**Veljajo iste postave kot doma**. Biti morajo trojni oklici. Pristojna cerkev je župnija, kjer stanuje nevesta. Za poroko se je treba pripraviti s spovedjo in sv. obhajilom. Civilna poroka pred Bogom ne velja. Ni dvoma, da se otroci lahko rode tudi brez prstana in žegna, tod ko bo treba stopiti pred Boga, sodnika naših dobrih in slabih del, bo pa vsak dobro spoznal, v čem je vrednost zakramenta. Pa tudi v vzgojnem delu je božja pomoč neobhodno potrebna.«

PRED 60 LETI (1947)

ZAKAJ TAKO?

»Tu pa tam slišim pritožbe proti pisanju *Duhovnega življenja*. Eni pravijo, da je to 'politika'. Kako radi bi pisali drugačne stvari! Take, ki bi nam bile vsem ljube. A moramo pogledati v obraz resnici, pa čeprav je ta boleča. Pred nami je vstala nova kriva vera – komunizem, kateri pod krinko nove socialne pravice žene človeštvo v prepad moralnega, materialnega in verskega življenja. Kakor gniloba, rak ali rana razkrajaja organizem, tako je prišlo nad človeštvo s to novo zablodo, ki obeta človeku raj na zemlji, zato da bi se odpovedal večnim nebesom. Če se imenuje politika, kadar duhovnik opozarja ljudi pred nevarnostjo, ki preti njihovi veri, potem je seveda *Duhovno življenje* 'politično'. Toda taka politika je pa dolžnost pred Bogom in pred ljudmi.«

OF IN DUHOVŠČINA NA PRIMORSKEM

»Primorska duhovščina ni mogla verjeti, da je OF za časa osvobodilne borbe že bila popolnoma prežeta s komunističnim duhom in bila le orodje KP; verjela je nacionalnim geslom OF in šla zato z njo. Sedaj pa že več ko dve leti mora gledati bratenje med Italijani in Slovenci, poslušati večno poudarjanje, da narodno vprašanje ni najvažnejše, ampak le sožitje v 'antifašističnem' okviru pod značko kladiva in srpa in potrpeti, če se narodne zahteve zaradi interesov KP morajo umakniti z dnevnega reda. Zato je razočaranje med primorsko duhovščino zelo veliko.«

PRED 50 LETI (1957)

2: Na devetem občnem zboru SDO so bile izvoljene predsednica Katica Kovač in odbornice Martina Mizerit, Marjetka Železnikar, Majda Pahor, Stanka Bitenc, Olga Prijatelj, Katica Moder, Anka Savelli, Marija Tomazin in Barbka Maček.

6: *Vincencijeva konferenca* pri SDP v Buenos Airesu je v prostorih Slovenske hiše priredila **prvi dobrodelni dan** z namenom, da zbere nekaj več materialnih sredstev za revne rojake in da vzbudi v skupnosti smisel za krščansko dobrodelnost. "**Bogu posodi, kdor revežu da!**"

13: V cerkveni dvorani v Ciudadeli je poverjeništvo SLS v v Argentini priredilo spominsko proslavo ob 40-letnici smrti največjega sinu slovenskega naroda, vidca in preroka, borca za slovensko svobodo, učitelja in vodnika **dr. Janeza Evangelista Kreka**.

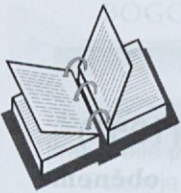
13: **SFZ in SDO v Lanusu** sta priredili svojo 5. veliko športno in družabno prireditev s srečolovom na slovenskem športnem igrišču v Lanusu z geslom: **Volja usa - za Boga! Moč srca - zate Slovenija!**

20: Praznovanje **misijonske nedelje** je bilo v cerkveni dvorani v Ciudadeli. Na sporedu je bila tudi predstavitev misijonske komedije **Kdo bo plačal?**, ki jo je napisal P. Haeck SJ, prevedel Nikolaj Jeločnik, režiral pa Ludvik Štancer. Geslo misijonske nedelje je bilo: **Vsi verniki za vse nevernike**.

20: **Akademijo v počastitev moronskemu škofu** so pripravili rojaki v San Justu. To slovensko versko in narodno središče spada pod okrilje škofije, ki jo vodi mons. dr. Miguel Raspanti.

26: **Duhovne vaje** so bile posebej za člane SKASa in druge izbražence.

27: Slovesna **proslava praznika Kristusa Kralja** s praznično sv. mašo in predstavo drame **Preiskava**, ki jo napisal Diego Fabbri in prevedel dr. Branko Rozman, je bila v prostorih kolegija Santa Rosa. Igro je režiral Nikolaj Jeločnik, igrali so člani Gledališkega odseka SKA, sceno sta izvedla Marijan Eiletz in Jože Rus.

iz naše kronike

METKA MIZERIT

»» **S** **pomin naših junakov**« je bilo geslo **DOMOBRA NSKE PROSLAVE v NAŠEM DOMU V SAN JUSTU**, ki je bila v nedeljo, 24. junija. Pater dr. Alojzij Kukovica je v stolnici daroval sv. mašo za pobite domobrance; slovesnost je povzdignil Mešani pevski zbor pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar. Akademija je bila v Domu. Bivša domobranca sta položila venec pred spomenik Balantiča. Pričevanje g. Martina Radoša je prebrala njegova žena ga. Olga. Bili so spomini na leta revolucije v Beli Krajini. Ob čudoviti sceni Kočevskega roga, delo umetnika g. Toneta Oblaka, so sledile priložnostne recitacije Vladimira Kosa, Karla Mavserja, Stanka Majcna in Ivana Korošca. Med recitacijami je Mešani pevski zbor zapel sledeče pesmi: Kjer je resnična ljubezen, Rog se prebuja, Zbogom gore in Oče Mati. Režijo je imel na skrbi Blaž Miklič. Marko in Luka Štrubelj, Erik Oblak in Aleks Puntar pa so poskrbeli za razsvetljavo in zvok.

SLOVENSKI DOM SAN MARTIN je domobranski spomin naslovil »**Z ljubeznijo nas vse zberite, požegnajte in pokropite.**« Po maši so se rojaki zbrali na dvorišču Doma pred spominsko ploščo. Nagovoril jih je predsednik Doma dr. Viktor Leber. Spomin je bil posvečen žrtvam revolucije in zamolčanemu pisatelju Karlu Mauserju. Kulturna referentka Marta Škulj je izbrala pesmi Karla Mauserja: »Mrtvi živim« in »Pred vesoljno sodbo«. Slovenski pevski zbor je, pod vodstvom prof. Lučke Marinček Kastelic, zapel pesmi: Blagor in Večernica. Bivši domobranec Franc Zorec je položil slovenski šopek pred spominsko ploščo, otroci pa so prinesli prižgane svečke. Za konec so vsi navzoči zapeli pesem Oče, mati. Tako so v San Martinu v duhu pokropili in požegnali mrtve junake.

Tudi **NA PRISTAVI** so imeli spominsko proslavo v nedeljo, 24. ju-

nija. »**Imamo jih pri Gospodu**«, so naslovili spomin. Ivan Klemenčič je prebral primerno besedilo, otroci pa so pred križ položili slovenski šopek in prižgane svečke. Pesem Oče, mati so zapeli vsi navzoči. Sledila je recitacija Škofjeloškega soneta dr. Milana Komarja. Ga. Francka Oblak je med rože postavila sliko ubitega brata Jožeta, Pavel Grohar pa je prebral, kako so ga ubili. Ga. Albinca Kopač je prinesla svečo, njena vnučinja je prebrala, kako so ji ubili brata Ludvika. Prišla je še ga. Mimi Dolinšek Cerar, ki so ji komunisti ubili dva brata, Matija in Joža. Njeno zgodbo je prebrala Marjanka Ayerbe Rant. Nato so recitatorji podali odlomke iz »Črne maše za pobite Slovence«, ki jo je napisal dr. Tine Debeljak. Za konec so vsi navzoči zapeli »Hvala Večnemu Bogu«, ker imamo naše brate pri Bogu. Akademijo si je zamislil Dominik Oblak s tekstom, ki ga je pripravil Jože Rožanec. Za zvok je poskrbel Kristjan Kopač, Mojca Jelenc je pomagala pri petju.

Isto nedeljo, 24. junija, je bila domobranska proslava tudi **V SLOMŠKOVEM DOMU**. Pater dr. Alojzij Kukovica je daroval sv. mašo za padle domobrance. Po maši je bila proslava za padle domobrance. Prof. Neda Vesel Dolenc je povedala uvodno misel. Spominski govor je imel Stane Snoj. Glavna misel je bila, da je komunizem v bistvu brezbožen. Njegovo širjenje v svetu je napovedala Marija v Fatimi, kakor tudi spreobrnitev Rusije. Škof dr. Gregorij Rožman je v brezbožnem komunizmu videl največjo nesrečo za slovenski narod, zato so ga komunisti preganjali in krivično obsodili. Sledile so recitacije na besedilo pesnika in duhovnika Gregorija Malija »Mrtvim junakom« in Vinka Žaklja »Ne žaluj«. Vsi navzoči so se nato podali na dvorišče pred spomenik. Šolski otroci so prinesli prižgane svečke. Zmolili smo Oče naš za pokojne domobrance in njih mučitelje. Sledila je recitacija pesmi

»Zasuta usta«. Za zaključce pa smo zapeli Oče, mati ...

Črne luknje je bilo naslov **PRE-DAVANJA**, ki ga je v okviru **Kulturne akcije** imel **DR. JANEZ ZOREC** v mali dvorani Slovenske hiše v petek, 29. junija. Zanimivega predavanja se je udeležilo lepo število članov in prijateljev SKA.

Vsako leto pripravijo naše osnovne šole **ALOJZIJEVO PROSLAVO V SLOVENSKI HIŠI**. V nedeljo, 1. julija, je bilo na Ramón Falconu zelo veselo. Učenci naših šol so se skupaj z učiteljstvom zbrali v cerkvi Marije Pomagaj pri sv. maši, ki jo je daroval g. Pavle Novak CM za vse žive in pokojne duhovnike in katehete. Med bogoslužjem so prepevali učenci Balantičeve šole pod vodstvom Marije Krajnik Štrubelj. Na orgle jih je spremljala prof. Andrejka Selan Vombergar, na kitaro pa Kristina Skvarča Šenk. Vodstvo in oblikovanje sv. maše je bilo na skrbi Prešernove šole.

Po maši so se otroci zbrali na dvorišču pred spomenikom slovenskih domobrancev. Šolska referentka Zedinjene Slovenije Ani Klemen je v kratkem nagovoru otrokom predstavila slovenske junake. Učenke in učenci Slomškove šole so recitali Malijevo pesem Mrtvim junakom. Deklica in deček, oblečena v narodno nošo sta pred spomenik postavila šprižgano svečo in slovenski šopek.

Prireditev se je nadaljevala v dvorani škofa Rožmana. Pripravila jo je Baragova šola iz Slovenske vasi. Igri, ki so jo **PREDSTAVILI**, je naslov »**MESTO VESELJA**«. Iz povesti jo je za gledališče priredila Rotija Grbec, ki jo je tudi režirala. Zgodba je zelo zanimiva. Deklica Taja išče v sanjah mesto veselja in ga tudi najde. Sanje se ji potem uresničijo, ker se težke skrbi in težave, v katerih živi njihova družina, naslednji dan razblinijo. V glavnih vlogah so nastopili: Lucijana Servin Čeč, Boris Rot, Agostina Benegas, Andrej Cukjati, Aleš Koprivnikar, Sebi Šmalc, Melani Žitnik, Tomaž Koprivnikar, Evgenija Rozman, Martina Otero, Marija Belan Otero, Aldana Čeč. Moderno sceno sta pripravila Marijela Urbanija Zarnik in Friderik Cerar. Otroci so nastopajoče

V nedeljo, 5. avgusta 2007, je bil krščen v cerkvi Marije Pomagaj MATEJ MIKLIČ, sin Blaža in Marije Paule Martin. Botra sta bila Maria Andrea Martin de Rouan in Rok Miklič. Krstili je dr. Jure Rode.

nagradili z burnim ploskanjem. Šolska referentka Ani Klemen je čestitala Baragavi šoli, voditeljica Lucijana Servin Čeč in režiserka Rotija Grbec sta prejeli šopek rož.

V slovenskem domu **V SAN MARTINU** je v nedeljo, 1. julija, g. **CARLOS CÉSAR BIZAI** predstavil svojo **TRETJO KNJIGO** »La inmigración eslovena en Entre Ríos«. Literarnega srečanja sta se poleg članov Doma udeležila tudi veleposlanik RS prof. Avguštin Vivod in gospa. Uvodne besede je povedal arh. Jure Vombergar, ki je na kratko predstavil vsebino knjige. Potem je spregovoril še g. Bizai, ki je tudi poročal o življenju slovenskih potomcev v provinci Entre Ríos. Po predstavitvi je bilo na razpolago domače kosilo.

DRŽAVNI PRAZNIK V PREŠERNOVI ŠOLI so pripravili učenci pod vodstvom učiteljstva. Vse navzoče je pozdravila voditeljica šole ga. Anka Savelli Gaser. Najprej so zapeli državno himno, nato pa še himno slovenski zastavi, ki jo je napisal dr. Tine Debeljak, uglasbila pa ga. Anka Savelli Gaser. Nastopili so učenci vseh razredov; zapeli so: »Tam, kjer beli so snežniki« (peti in šesti razred); recitacija Aškerca »Popotnik« (osmi razred). Ivo Urbančič je recitiral spev domovini »Znamenje«. Otroci so zapeli pesem »Moja domovina.« Recitacijo »Domovina, tebi pojem« so pripravili učenci sedmega razreda. Otroci iz prvega razreda in vrtca so zaplesali venček gorenjskih plesov, pa tudi učenci tretjega in četrtega razreda so zaplesali. Za konec so učenci višjih razredov zapeli »Tam gori za našo vasjo«. Vsi nastopajočji

in učiteljstvo, ki je otroke pripravilo za ta nastop, so bili nagrajeni z močnim ploskanjem.

V CERKVI MARIJE POMAGAJ je bila v soboto, 7. julija, **MOLITVENA URA IN MAŠA** pod geslom »*Prosite Gospodarja žetve, naj pošlje delavce na svojo žetev.*«

G. FRANC HIMMELREICH je **SPOLNIL 80 LET ŽIVLJENJA**. Tudi **NA PRISTAVI** so se ga spomnili, saj Dom spada pod njegovo faro in gospod župnik vedno rad nadomešča patra dr. Kukovico, kadar je to potrebno. Praznovanje je bilo v nedeljo, 8. julija. Sv. mašo je daroval slavjenec, somaševali so še pater dr. Alojzij Kukovica, g. Pintarič in g. Pintar. Bogoslužje je spremljalo ljudsko petje. Po maši so mu čestitali predsednica krajevne Zveze slovenskih mater in žena Marta Golob in predsednik Društva slovenska Pristava Edvard Kenda. Pri slavnostnem kosilu sta se omenjenim duhovnikom pridružila še delegat dr. Jure Rode in g. Pavle Novak CM. Po kosilu je slavljenca nagovoril veleposlanik RS prof. Avguštin Vivod in mu poklonil mali doprsni kip generala Maistra, veleposlanikova gospa Marjana pa mu je podarila knjigo o vojni za samostojnost Slovenije. Po kosilu so postregli tudi torto s svečko; predstavljala naj bi 80 sveč, 80 let, ki jih je slavjenec izpolnil.

V četrtek, 12. julija, je bil **V SLOVENSKI HIŠI REDNI SESTANEK ZVEZE SLOVENSKIH MATER IN ŽENA**. Vodila ga je predsednica ga. Pavlina Dobovšek. Predavala pa je dr. Andreja Praprotnik Delich o zdravju.

Veleposlanik RS, prof. Avguštin Vivod, čestita jubilaru, župniku Francu Himmelreichu. Foto Marko Vombergar

V soboto, 14. julija, je bila **V SLOMŠKOVEM DOMU POSLOVILNA VEČERJA NOGOMETNE EKIPE »ZEDINJENA SLOVENIJA«**. 26 julija so nogometaši potovali na 3. Nogometni turnir izseljencev. Prva tekma je bila prijateljska; spremljevalci ekipe (veterani) proti ekipi Vlade RS. Na tekmi so izenačili. Sledile so igre z ekipami drugih izseljenskih skupin. Končna lestvica je sledeča: 1. Avstrija; 2. Argentina; 3. Nemčija; 4. SVS; 5. Kanada; 6. Belgija; 7. Makedonija; 8. Srbija.

KONCERT V SLOMŠKOVEM DOMU. Lep umetniški užitek so doživeli rojaki v nedeljo, 15. julija. V svoji obnovljeni dvorani so sprejeli umetnike, ki so svoja mlada leta obiskovali Slomškov dom. V imenu rojakov je gospe Bernardo in Veroniko Fink in Ivana Vombergarja pozdravila prof. Neda Vesel Dolenc. Pozdrav je veljal tudi veleposlaniku republike Avstrije v Sloveniji dr. Valentinu Inzku. Umetniki so nam zapeli in zaigrali naslednje skladbe: Antonio Vivaldi – Esurientes magnificat; Johann Sebastian Bach – Jezus moje vere vir; Zbudi se že moj medli duh; Jezus je naš up nebeški (iz Schmellijske zbirke); George Bizet – Agnus Dei; Franz von Suppe – Lacrimosa (Missa pro Difunctis); Luigi Cherubini – Ave Maria; Giocchino Rossini – Fac ut Portem (Stabat Mater); Felix Mendelson – Seistille dem Herrn (Spočij se v Bogu) – Elias;

Od leve: S poslovilne večerje nogometne ekipe ZS v Slomškovem domu. Foto Saša Zupan Omahna - Pred začetkom prijateljske tekme med 'veterani' in ekipo vlade RS - Navijači, ki so prisostvovali nogometni tekmi. Foto Jože Snoj - Pred nogometno tekmo ekipe ZS na ljubljanskem Stadionu. Foto Sonja Zorko Snoj

Lovro Hafner – Mati svetih bolečin; Stanko Premrl – Mariji; Anton Dvorak – Gospod je moj pastir; Čuj molitve glas, moj Bog (iz Bibličnih pesmi); O Sanctissima. Na prošnjo občinstva, ki je navdušeno ploskalo, sta pevki dodali še dve Slomškovi pesmi in sicer: Ko dan se zaznava in Glejte že sonce zahaja. Koncert je bil umetniški užitek vsem navzočim.

V četrtek, 19. julija, je bil **REDNI SESTANEK ZSMŽ ODSEK SAN MARTIN**. Vodila ga je predsednica ga. Polona Makek; predaval je Miha Gaser o svojem delu in gledališkem udejstvovanju.

NOV ODBOR V BARILOCHAH. Slovensko planinsko društvo je imelo preteklega julija svoj redni občni zbor, na katerem so izvolili odbornike za naslednjo poslovno dobo. Odbor je sledeč: predsednik Matjaž Jerman, podpredsednik Milan Magister; tajnica Klavdija Kambič; namestnica Alenka Arnšek; blagajnik Marjan Grohar; namestnik Ivan Kočar; odborniki: Peter Drajzibner; Blaž Razinger; Milenka Razinger; Marjan Mavrič; namestnika: Marta Malovrh Jerman in Boris Kambič.

V MENDOZI so praznovali PRAZNIK DRŽAVNOSTI v nedeljo, 24. junija. Sv. mašo je daroval g. Jože Horn, spremljal ga je diakon Stanko Čad. V dvorani so proslavo pripravili mladi. Ob vstopu zastav so vsi navzoči zapeli argentinsko in slovensko himno. Dva napovedovalca sta izmenoma brala zapiske o slovenski zgodovini. Nato pa je Marta Grintal prebrala svoja pričevanja. Slovenski mendoški kvartet je zapel tri domoljubne pesmi. Slavnostni govor je imela Urška Šmon, ki si je tudi zamislila in režirala proslavo. Po prireditvi je bilo

slavnostno kosilo, ki se ga je udeležilo lepo število mendoških Slovencev.

39. MLADINSKI DAN V SAN MARTINU pod geslom »**Lepo je biti mlad**« je bil v nedeljo, 15. julija. Že zjutraj so se pričele tekme v odbojki. Sv. mašo je daroval g. Pavle Novak CM; mladi so prepevali ob spremljavi kitar. Po maši je v Domu vse navzoče pozdravil predsenik mladine Niko Škulj. Po sprejemu obeh zastav je bilo skupno kosilo. Kasneje so dekleta in fantje nadaljevali s tekmami. Popoldne je bil kulturni program. Vse navzoče sta pozdravila predsednica sanmartinske mladine Nataša Rupnik in predsenik Zveznega odbora Pavel Grohar. Sledil je glasbeni prizor, slike na platnu in petje ter ples v živo. Pri glasbi so sodelovali Leo Belec, Lucijana Dimnik, Damijan Jerman, Tomi Kastelic in Toni Podržaj. Za koreografijo sta bili odgovorni Natalija Jerman in Marjan Škulj. Pri pripravi programa so bili udeleženi: Leli Podržaj, Dani Leber, Danijel Delich, Lučka Kastelic in podjetje Gaber. Pri tekmah v odbojki so zmagala dekleta iz San Martina in fantje iz San Justa.

Ob taktu barv V. PRIREDITEV namenjena **UMETNOSTI** v Slovenskem domu **V SAN MARTINU** je že peta po vrsti. Letos je bila v soboto, 21. julija. V gornji dvorani je bilo odprtje razstave. Svoje akvarele je predstavil Tone Kržišnik. Vsebinsko sliko so polje, drevje, Bariloche, Slovenija in rože.

Koncert je bil v spodnji dvorani. Nastopili so. Solist Juan Vasle in vokalna skupina Opus Cuatro, ki jo sestavljajo Alberto Hassan, Marcelo Balsells, Hernando Iraola in Federico Galiana. Na klavirju jih je spremljal Claudio Méndez. Inž. Tone Podržaj je

pozdravil goste in občinstvo. Najprej je Slovenski pevski zbor pod vodstvom prof. Lučke Marinček Kastelic zapel gostom v pozdrav narodno Kupice nalijmo. Pevci so skupaj s solistom in sami zapeli argentinske, angleške in slovenske pesmi. Občinstvo jim je navdušeno ploskalo, saj je bilo petje res odlično. Po koncertu se je nastopajočim zahvalil predsednik Doma dr. Viktor Leber. Sledila je večerja v prijateljskem ozračju.

V nedeljo, 22. julija, je bil **V NAŠEM DOMU** v San Justu **PRIJATELJSKI ASADO**. Čisti dobiček je bil namenjen misijonu na Madagaskarju. Dopoldne so sestre in brat misijonarja Petra Opeke pripovedovali o svojih doživetjih ob obisku na Madagaskarju.

SREČANJE MOLIVK IN MOLIVCEV ŽIVEGA ROŽNEGA VENCA.

Pobudnik za ustanovitev gibanja živega rožnega venca je bil msgr. Anton Orehar. Od ustanovitve dalje se molivke in molivci zberemo na vsakoletnem srečanju. Letos je bilo to 29. julija v slovenski cerkvi Marije Pomagaj. Najprej smo molili in peli svetli del rožnega venca. Sveto mašo je daroval g. Pavle Novak CM, ki je pri pridigi govoril o prikazovanjih Marije trem pastirčkom v Fatimi. Posebej je poudaril važnost molitve rožnega venca, saj je Marijino naročilo pred devetdesetimi leti še danes zelo potrebno. Govoril je tudi o tretji skrivnosti, ki je bila zaupana pastirčkom. Pri maši je bilo ljudsko petje. Po maši je gospa Marjetka Selan prebrala poročilo o gibanju. Ugotovila je, da starejši umirajo in da jih je treba nadomestiti z novimi molivkami in molivci. Prebrala je tudi resnično zgodbo o rožnem vencu in o blagoslovu, ki ga ta molitev prinaša. Za konec je povabila vse navzoče na

prigrizek in topel čaj, ki nas je pogrel, saj je bilo nedeljsko popoldne zelo hladno. V prijateljskem razgovoru smo se še nekaj časa zadržali v Slovenski hiši in si obljubili, da se bomo prihodnje leto zopet srečali.

V soboto, 4. avgusta, je bil v **dvorani Sociedad de Socorros Mutuos Ramos Mejía KONCERT MEŠANEGA PEVSKEGA ZBORA SAN JUSTO** pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar.

VISOKOŠOLCI imajo **REDNA MESEČNA SREČANJA V SLOVENSKI HIŠI**. V soboto, 4. avgusta, jim je predaval časnika **Tone Mizerit** pod naslovom »**Politiki, politika in družba**«.

DRUŠTVO SLOVENSKA VAS JE PRAZNOVALO 55. OBLETNICO delovanja v nedeljo, 5. avgusta. Slavje se je začelo s sveto mašo v cerkvi Marije Kraljice. Sveto daritev je opravil delegat dr. Jure Rode, somaševal je domači župnik g. Pavle Novak. Mladina je sodelovala z živahnim petjem. Poleg domačinov so bili prisotni številni gostje, med njimi veleposlanik RS prof. Avguštin Vivod, predsednica Zedinjene Slovenija ga. Alenka Godec in predstavniki bratskih domov Velikega Buenos Airesa. Vsi ti so bili po maši povabljeni na skupni zajtrk v Hladnikov dom. Sledil je kulturni program v dvorani. Vsi navzoči so počastili argentinsko in slovensko zastavo ter zapeli obe himni. Nato so sledili pozdravi predsednika Hladnikovega doma Cirila Jana, predsednice ZS gospe Alenke Jenko in veleposlanika RS prof. Avguština Vivoda, ki je Društvu Slovenska vas izročil priznanje ob petinpetdesetletnici plodnega delovanja. Slavnostni govornik je bil dr. Andrej Fink; ponovil je govor, ki ga je imel na 7. vseslovenskem srečanju v Državnem zboru v Ljubljani.

Za **ODRSKI NASTOP** je poskrbela Baragova šola z otroško igro **MESTO VESELJA**. Za oder je zgodbo priredila Rotija Grbec; tudi režija je bila na njeni skrbi. Igro so otroci predstavili na Alojzijevi proslavi v Slovenski hiši; o njej smo že na kratko poročali. Ob koncu so bili nastopajoči nagradjeni s ploskanjem, posebno še režiserka.

Po kulturni prireditvi je bilo kosilo, ki so ga odlično pripravile skrbne gospodinje in so ga mladi prijazno postregli. Popoldne so se na nogometnem igrišču pomerile starejše reprezentance iz San Justa, Slovenske pristave in Slovenske vasi. Zmagalo je moštvo Slovenske pristave.

Vsi, ki so se tega slavja udeležili, so se razšli z zavestjo, da mladi rod nadaljuje delo in izročilo prednikov.

V četrtek, 9. avgusta, je bil **V SLOVENSKI HIŠI REDNI SESTANEK ZVEZE SLOVENSKIH MATER IN ŽENA**. Vodila ga je predsednica ga. Pavlina Dobovšek.

SLOVENKI SREDNJEŠOLSKI TEČAJ ravnatelja Marka Bajuka je imel v soboto, 11. avgusta, **REDNI POUK, potem pa SREČANJE S STARŠI IN RAZDELITEV SPRIČEVAL**.

DRUŽINSKA NEDELJA V SAN JUSTU je bila v nedeljo, 12. avgusta. V stolnici je bila sv. maša, ki jo je daroval pater dr. Alojzij Kukovica. Pri pridigi je poudaril, da je spoštovanje staršev prva stopnja ljubezni.

Dvorišče Doma je bilo okrašeno z zastavicami. Za zabavo otrok so bile postavljene stojnice. Poleg staršev šolskih otrok so sodelovali tudi mladi in mladenke, ki so otrokom razložili potek igre. Zmagovalci so prejeli lepe dobitke. Kosilo so pripravile mame in očetje. Vse praznovanje je pripravil šolski odbor, ki je poskrbel, da so se otroci zabavali in preživeli lep dan.

REDNI SESTANEK ZSMŽ ODSEK SAN MARTIN je bil v četrtek, 16. avgusta. Vodila ga je predsednica ga. Polona Makek. Svoje vtise ob obisku Slovenije je podal časnika Tone Mizerit.

ROMANJE K LURŠKI MATERI BOŽJI. Slovenci smo vedno radi romali. O tem pričajo številna romarska svetišča, raztresena po vsej slovenski domovini. Končno smo v tem življenju romarji, ki smo na poti v nebeško domovino.

Sto mislijo tudi slovenska verska skupnost v Argentini roma dvakrat letno; v Luján in v Lourdes. Letos smo šli tja v nedeljo, 19. avgusta. V prostrani kripti svetišča smo najprej molili rožni venec, ki ga je vodil Franci Korošec. Potem so bile pete litanije Matere božje. Izredno lepo jih je pel priložnostni moški zbor, ki je tudi vodil mogočno ljudsko petje pri maši. Janez Žnidar je na orglah spremljal petje. Maševal je delegat slovenskih dušnih pastirjev v Argentini dr. Jure Rode; somaševala sta msgr.dr. Mirko Gogola in g. Marjan Bečan, ki je tudi pridikal. Povedal je, da letos poteka petdeset let, odkar se je prikazala Marija v Fatimi. Pastirčkom je naročila, naj molijo rožni venec in delajo pokoro. To je tudi danes potrebno, čeprav nam beseda pokora ne zveni prijetno. Včasih se moramo odpovedati tudi dovoljenim stvarim, da tako zadostimo za svoje grehe in tudi grehe drugih ljudi. Spodbujal nas je, naj ostanemo zvesti Bogu in Materi Božji. Med mašo je bila priložnost za spoved. Številni rojaki so prejeli zakrament sprave in sveto obhajilo.

Za konec smo skupno zapeli lepo pesem »Marija skoz' življenje«, saj nam je Ona vodnica na naši življenjski poti.

malo za šalo...

Učiteljica vpraša Boštjana:

"Koliko je dvakrat dva?"

"Štiri!" izstrelil Boštjan.

"Sedi, pet!"

"A, saj res, pet, pet!"

+

"Kaj pomeni las na plešasti glavi?"

"Spomenik padlim."

+

Ko so nekega Škota vprašali, kaj misli o šalah na račun Škotov, je odgovoril:

"Lahko bi z njimi bolj varčevali."

+

Slon in slonovka korakata držeč se za rilec. Nenadoma slonovka pogleda slona in ga vpraša:

"Ali me imaš res rad, ali me samo vlečeš za nos?"

+

Neki mož se pogovarja z Bogom: "Ali drži, da je zate milijon let toliko kot ena minuta?"

"Da, res je."

"In ali drži tudi, da je zate milijon evrov toliko kot en cent?"

"Da, res je."

"Ljubi Bog, potem mi, prosim, podari en cent!"

"Prav rad, samo počakaj eno minuto!"

+

Mož sedi v gostilni in se pogovarja sam s seboj:

"Vse to pravzaprav nima nobenega smisla. Tavaš po gostilnah in prazniš kozarec za kozarcem, da bi pozabil na težave, ki jih imaš doma. Potem pa prideš domov in vidiš vse dvojno!"

+

"Kdaj vas lahko obiščem?" vpraša študent svojega profesorja.

"Pridite, kadar hočete, samo glejte, da boste točni!"

+

Na klopi v parku sedita objeta zaljubljenca in molčita. Čez nekaj časa reče on:

"Tanja, vse življenje te bom nosil na rokah!"

"Jaz pa sem bila prepričana, da imaš dober avtomobil," odvrne ona razočarana.

UVOŽENO IZ SLOVENIJE

- Bil je tako neveden, da je Boga nagovarjal s »tovariš bog«.
- Vse kar je minilo, ni vedno slavna preteklost.
- Stalin je z levico ubijal, z desnico pa pisal humane parole.
- V prejšnjih časih je bila dialektika veda, kako ohraniš oblast.
- Slovenci smo se iz naroda hlapcev prelevili v narod klečeplazcev.
- Kjer lažejo vsi, je resnica greh.
- Nekateri umrjejo lepše, kot si zaslužijo.
- Notranji sovražnik vedno pride od zunaj.
- Ne govorite mi o dobrih, starih časih, občutil sem jih na lastni koži.
- Kadar se neumnež dere in pametni šepeta, dobiš v povprečju svobodo govora.
- Kadar so napredni na oblasti, se napredek ustavi.
- Kaj je fašizem? Fašizem je, kar so počeli komunisti.

DUHOVNO ŽIVLJENJE

SLOVENSKA VERSKA REVija - Izdaja ga Slovensko dušno pastirstvo
Direktor: mons. dr. Jure Rode - **Urednik:** arh. Jure Vombergar -
Članica uredniškega odbora: Metka Mizerit - **Tehnični urednik:**
 Stane Snoj - **Oblikovanje in prelom:** Rozka Snoj - Ramón L. Falcón
 4158, C1407GSR Buenos Aires, Argentina - Tel: +54-11-4636-0841 -
 Fax: +54-11-4636-2421 - E-mail: dusno_pastirstvo@ciudad.com.ar -
 Registro de la Propiedad Intelectual N° 90.877 - **Tisk:** Talleres Gráficos
 VILKO S.R.L. - California 2750 C1289ABJ Buenos Aires, Argentina - Tel:
 +54-11-4301-5040 - E-mail: info@vilko.com.ar

POVERJENIKI: ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires. - **ZDA:** Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA - **ITALIJA:** Trst: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia - **Gorica:** Riva Piazzuta 18, 34170 Gorizia, Italia. - **AVSTRIJA:** Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA: ARGENTINA: po raznašalcih: \$75; po pošti: \$95 - **BARILOCHE:** \$85 - **OBMEJNE DRŽAVE:** 90 dol; brez Stezic: 65 dol - **AMERIKA:** 110 dol; brez Stezic: 75 dol - **EVROPA:** €100; brez Stezic: €70 - **OSTALE DRŽAVE:** 120 dol; brez Stezic: 80 dol - Pošiljanje po več izvodov skupaj zniža poštno stroške - **Denarna nakazila na bančni (ne osebni) ček na ime: Jorge Rode, Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina**

Vladar zgodovine -

Marko Kremžar225

Italijani preživljajo počitnice po

samostanih.....226

Duh - duša Cerkve -

Tomáš Špidlik227

Terezija Deteta Jezusa -

Silvester Čuk.....229

Nameni Apostolata molitve229

Trpljenje je zdravilo za pravične

in kazen za grešnike -

Prevedla Ernest Hirschegger

in Lojze Kukovica231

Vprašujete - odgovarjamo

- Lojze Kukovica232

Lurd je bil Marijina posest že

pred njenimi prikazovanji -

Vitorio Messori - Prevedel Marjan

Schiffner236

Materin rožni venec - p. Albert

Pfleger - Prevedel S.S.....236

Brez izgovorov - Bruno Ferrero.....237

Slovenska domovinska zavest na

gnilih koreninah - Mira Cencič238

Srečanje s kulturo smrti

- Primož Krečič239

Reklame za Boga - Iz interneta

- Prevedel S.S.240

Marko Fink, naš bas baritonist

- Pogovarjal se je Stane Snoj.....242

Polje, kdo bo tebe ljubil...

- Ernest Hirschegger.....243

Leto brez sonca - Marko Kremžar.246

Bogo Urbančič - Ljubemu možu

v slovo! - Marjana Skvarča.....249

Duhovno življenje je objavilo

- Jure Vombergar251

Iz naše kronike - Metka Mizerit252

Domobranska proslava v San Justu. - Gospa Olga Radoš bere spomine svojega moža-domobranca. - Nekdanji domobranci iz San Justa.

Foto Marko Vombergar

Slovesno praznovanje Dneva državnosti se je pričelo s sveto mašo v cerkvi Marije Pomagaj v Slovenski hiši.

Foto Marko Vombergar

Slovesno praznovanje Dneva državnosti v Slovenski hiši. Letošnji nagrajenci so bili ga. Marija Sedej Slabe, g. Lojze Rezelj, ga. Zdenka Virant Jan in mons. dr. Jure Rode.

Foto Marko Vombergar

Correio Argentino Suc. 7 Bn As
FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 6395
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 2560

La Vida Espiritual

Revista mensual religiosa. Editor: Misión Católica Eslovana. Director: Mons. dr. Jorge Rode Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires - Argentina - Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 90-877 Impresión: Talleres Gráficos VILKO S.R.L. - California 2750 - C1289ABJ Buenos Aires - Argentina